

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viespatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LACKAWANNA 5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 29

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Liepos (July) 18, 1930.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXI

Vokietijos Mainose žuvo 152 Angliakasiai

Indusų Nacionalistai Tarkos Nenori

Dideli Karščiai Vidurvakarinėse ir Pietinėse Valstijose

VOKIETIJOS MAINOSE ŽUVO 152 ANGLIAKASIAI

Neurode, Vokietija. — Liepos 10 d. Wenceslaus angliakasykloje įvyko didelė tragedija. Nelaimė nutiko gaziui sprogtis. Lai ke sprogtimo kasykloje buvo 193 darbininkai. Nutikus sprogtimui, pultasi esančius angliakasykloje gelbėti, bet mažai darbininkų išgelbėta: iš 193 buvusių angliakasykloje žmonių išgelbėta tik 41, kurių didžiūna sunkiai sužeista, o kita dalis 152 žuvo. Nelaimėje žuvo kaip paprasti darbininkai, taip ir kai kurie angliakasyklų oficialai. Tai viena iš didesniųjų angliakasyklų nelaimių Vokietijoje nuo 1922 m., kuomet Bochum angliakasykloje žuvo 117 darbininkų ir 1925 m. kuomet Dortmund angliakasykloje žuvo 135 angliakasiai.

Praeitą sekmadienį su liudnoms ceremonijomis 99 žuvusiųjų palaidota netoli nelaimės nutikimo vietos. Laidotuvės buvo tokios liudnos ir tiek žuvusiųjų namiščių bei gimines gaudino, kad, sako, net 50 jų nualpė.

INDUSŲ NACIONALISTAI TAIKOS NENORI

Kiek laiko atgal Indijos vicekaralius Irwin Indijos legistaturoje (seime) pasakė kalbą, kurioje nacionalistams pasiūlė eitaiką. Šitai nacionalistuose bei vicekaraliaus šalininkuose sukėlė nemažai kalbų ir jaudėsi. Nacionalistai savo spaudoje reiškia, kad jie taikos konferencijoje, kuri įvyks Londone spalio mėnesį nedalyvaus, jei vicekaralius Irwinas nesuteiks amnestijos nacionalistų vadui Ghandi ir virš 44,000 jo sekėjams, kurie dėl civilio anglių valdžiai priešinosi įkalinti. Su vicekaraliume eina taip vadinami centralinės legistatūros aštuoni nariai; šie duotus vicekaraliaus žadėjimus priima, bet ragina, kad pradėtos represijos būtų sulaukytos ir kaliniai amnestuoti. Jie taip gi ragina visos Indijos nacionalio kongreso pradėtą civilio priešinosi kampaniją paliauti. Atsišaukiamas ir į kalėjantį Ghandi, kad jis pradėtų priešinosi sulauktyti. Tačiau nacionalistai vis tiek šių raginimų neklauso ir „ramusis“ sukilimas Indijoje tebeina. Liepos 11 d. Bombėjui nacionalistai sukėlė didelę demonstraciją prieš laikymą karešimui, kuriame sakoma, 60 demonstrantų sužeista. Liepos 13 d. toj pačioj vietoj sužeista net 500 demonstrantų. Susikirtimų jau pusėtinai įvyko ir dar įvyks ir kitose Indijos vietose. Todel taika Indijoje, kol kas, dar nenumatoma.

DIDELI KARŠČIAI VIDURVAKARINĖSE IR PIETINĖSE VALSTIJOSE.

Kuomet Jungtinių Valstijų rytuose oras, galima sakyti, komaliniausias, tačiau vidurvakarinės valstijos pergyvenama didžiausius karščius. Pranešimai sako, kad ten kai kuriose vietose karštis siekia iki 112 laipsnių ir to delei jau apie 115 ypatų mirė. Dideli karščiai siaučia Missouri, Nebraska, Minnesota, North ir So. Dakota, Illinois ir Kansas Valstijose. Tokių karščių minėtos valstijose jau senai nebuvo. Rytuose didelių karščių, tuo tarpu, nenumatoma.

Dideli karščiai nusiautė pietines valstijas. Pranešama, kad St. Louis'e ir apylinkėse nuo karščio mirė 110 žmonių. Tai buvo praėjusį savaitę. Pradžioj šios savaitės karščiai žymiai sumažėjo.

TURKAMS PAVYKO NUGALĖT KURDUS.

Istanbul, Turkija. — Paskutiniu laiku prieš Turkijos valdžią buvo sukilę kurdų banditų grupė, kuri buvo įsigalėjusi Ararat kalne ir iškėlė didelį musul valdžios kariuomenei. Musul šis tęsėsi ištisas penkias dienas. Idant nugalėjus sukilusius banditus, išsiskaldė buvo pasiuntusi 10,000 kariuomenės; vėliau tas jėgas dar 30,000 atstarginių padidino. Musul buvo atkaklus, nes jame ir kurdų didelės jėgos dalyvavo. Iš 15,000 gerai įginkluotų sukilusių banditų veik vis išžudyti.

DIDELĖ PAŽANGA EROPLANAINIS SKRAIDYME.

Eroplanais skraidymas Jungtinėse Valstijose veik su kiekviena diena neišpasakytai progresuoja. Curtis Wright kompanija, kuri operuoja 40 erodromus, praneša, kad bėgy šesius mėnesius šiais metais eroplanais pervežusi 83,259 keleivius. Tai yra du syk tiek daugiau, negu praeitais metais. T. A. T. Mad-daux eroplanų-traukinių linija sako, kad ji tuo pat laiku pervežusi-pernešusi 30,000 keleivių. Vadinasi, tik šių dviejų įstaigų pranešimai nusako, kad eroplanais skraidymas Jungtinėse Valstijose smarkiai progresuoja.

PAŠALINO KOMUNISTUS IŠ VALSTYBINIO GYVENIMO.

Helsinki, Suomija. — Suomijos seimas 150 balsais prieš 58 nutarė visus komunistus atstovus pašalinti iš seimo ir ateity jų nepripažinti ir neįleisti. Šis sumanymas buvo iškeltas pačios valdžios. To delei kiek nerimauja seime likusi socialdemokratų opozicija, bet tikima viskas nusiramys ir šalis bandys gyvuoti ir be nežmoniška traukiančių komunistinių atstovų bei jų prisidėjimo prie valstybės vairavimo.

Bolševikų Byla Prieš SLA. ir Vėl Atidėta

SKUNDEJAI PRAŠĖ BYLĄ ATIDĖT 30-ČIAI DIENŲ, BET GAVO TIK 10.

Chicago, Ill., liepos 14 d. (Musų koresp. pranešimas). — S. L. A. skundėjams nesiseka. Jie smarkiai užsimojo SLA. užkariauti ir to delei kreipėsi į teismą, bet ten, kol kas, dar nieko nepešė. Jau tris syk jie savo skundą į teismą nuvilkė, bet visus tris syk jis už teismo durų atsidūrė. Apie praėjusį du sykus jau rašėme. Trečias gi skundas teisme pasirodė liepos 12 d. Kadangi teisėjas Feinberg buvo atostogose, tai bylos klausėsi kitas teisėjas Klarkowskis. Šiuo syk skundėjų advokatai viečiai bylą vartė pirmyn, kreipėsi į teismą prašydami, kad bylos nagrinėjimas būtų atidėtas 30-čiai dienų. S. L. A. advokatai, tačiau, šiam skundėjų prašymui pasipriešino ir bylos nagrinėjimas atidėta tik už 10 dienų.

Vadinasi, mūsų skundėjams teismuose nesiseka ir gana. Ir kur gi seksis! Juk tik Seime galima rėkti ir koliotis, o teisme reikia faktų, kuriais remiantis būtų galima bylą užvesti. Tokių faktų, pasirodo, skundėjai neturi ir bylos užvedimas bus atidėlojamas tol, kol visiškai nusidėlios.

Kaip skundėjams pasiseks ketvirtu kartu — nežinia, bet, reikia spėti, kad jiems klatingai prieš SLA. bylos sudaryt nepavyks. Juk jau tris sykus skundas lopytas ir perlopytas. Pirmu du sykiau patys skundėjų advokatai prisipažino, kad jų skundas neturi pamato ir todėl gavo leidimą jį pertaisyti. Trečiu syk bet gi skundėjų advokatai dar blogiau pasijuto; jų skundas taip menkai sulopytas, kad patys prašė, idant jiems duotų 30 dienų jį vėl perlopyti.

Išrodo, kad SLA. griovikai gaus ilgą nosį. Klatingais budais SLA. jie neužgrobs ir nesugriaus.

ATSISAKĖ PALIUOSUOT MOONEY IR BILLINGS.

Kalifornijos gub. Young atsisakė susimilt vadams T. Mooney ir W. Billings, kurie jau keturiolika metų kalėjime sėdi. Šienu darbininkų vadu nutėsti įtarime už nedidelę bombos ir paruojančius prisirengimui pasauliniam karui 1916 m. San Franciskoje, kur 10 asmenų užmušta. Minimų Mooney ir Billings byla jau keletą sykų buvo persvarstyta, bet vis stokavę jų nekaltumui įrodymų. Paskutiniu laiku kaliniai buvo padavę į valstijos augščiausią teismą susimylėjimo prašymą. Bet teismas prašymą 6 prieš 1 balsais atmetęs pasiuntė gubernatoriui. Gub. Young pasielgė pagal teismo rekomendaciją ir minimų kalinių dar kartą nepaliuosavo.

PRIEŠ PROHIBICIJĄ.

Minint Jungtinių Valstijų Ne priklausomybės sukaktuvę, liepos 4 d., kai kurie žymūs Demokratai Partijos vadai bei politikieriai pareiškė savo griežtą nusistatymą link nelemtojo Jungtinėse Valstijose prohibicijos įstatymo. New Yorko valstijos gubernatorium D. Roosevelt savo laiške ir tos pačios valstijos senatoriai Washingtono R. S. Copeland bei R. F. Wagner savo prakalbose prohibicijos įstatymu pasipiktino ir reišė norą, kad šitas įstatymas būtų visiškai atšauktas arba pakeistas. Jų nuomone, šiame klausime kožna valstija turėtų referendumu pareiškė savo nuomonę link sausinimo. Jungtinių Valstijų žmonės, esą, jau pilniausiai sausinimą papraktikavę ir tą reikalą galėtų tinkamai išspręsti.

AMUNICIJOS SPROGIME ŽUVO 300 ŽMONIŲ.

Berlynas, liepos 11. — Čia gauta žinių, kad Turkijos miestovus Derindže nutiko didelis amunicijos sandėlio sprogtimas, kuriame žuvo 300 žmonių. Daug sužeistų.

106 METŲ ŽASINAS.

Erie, Ill. — Pranešama, kad liepos 9 d. nudvėges 106 metų žasinas, kuris priklausė Allen'ų šeimai. Iš prigimties žasinas buvęs žilas, bet sulaukęs tokio ilgo amžiaus — buvęs baltas, kaip sniegas.

SLA. 57 Kuopa Išsirinko Naują Valdybą

ISTIKIMŲJŲ NARIŲ SUSIRINKIME KOMUNISTAI KĖLĖ DIDELĮ TRUKSMĄ.

Worcester, Mass., liepos 13 (Musų Koresp.). — Jau buvo rašyta, kad liepos 6 d. SLA. 57 kp. laikė susirinkimą, kuriame komunistai nutarė narių duoklių nesistų į SLA. Centrą ir užgyrė bolševikų žygius Chicagoje. Buvo taip gi pranešta, kad šiam bolševikų žygiui dalis narių, su p. Bernota prieškai, pasipriešino, ko delei apėjo minimą susirinkimą ir nutarė sušaukt SLA. konstitucijai ištikimų narių susirinkimą. Susirinkimas šaukta liepos 13 dieną. Susirinkimo garsinimuose buvo pranešta, kad į šį susirinkimą nebus pageidaujami trukšmadariai, tai yra tie žmonės, kurie SLA. Centrai nepritaria ir kurie užgyrė bolševikų „centrą“. Tačiau kur tau tie žmonės iškęs; jie į šį susirinkimą atėjo ir sukėlė dar didesnę jo marką, negu Chicagoje.

Šaukiamu susirinkimu susidomėjo ne tik SLA. nariai, bet ir vietiniai lietuviai. Štai liepos 13 dieną. Antrą valandą popiet žmonių vis daugiau ir daugiau renkasi. Susirinkimo visas komunistų abazas; spėjama, kad į susirinkimą atėjo vietoj Worcesterio komunistai, kurių moterys net mažus kudičius su susešė. Kiek laiko praslinkus, prie stalo atsisloja nepritariančių komunistų žygiams draskyti Susivienijimo lyderis p. Antanas Bernota. Jis pareiškia, kad šiandien yra šaukiamas SLA. 57 kp. narių susirinkimas, tai yra tų narių, kurie sutinka pasilikti prie SLA. ir nori būti jo nariais. Pareiškia, kad SLA. 57 kp. „pažangiųjų“ narių dalis yra nubalsavusi pinigų nesistų į Centrą. Paspasakoją, kad mes, kurie norime pasilikti šios organizacijos nariais, turime daryti kokias išvadas, kaip mums pasilikti prie pašalpos, nes jei pamesime Susivienijimą, tai daugelis mūsų, delei metų senumo, jau kitur prisirašyt negalėsime.

Kaip tik p. Bernota spėjo tuos žodžius pareiškė, iš visų kampų tartum perkunas trenkė: „Balso! Balso!“ — visur suužė kaip bitės. Girdisi tik vienas užimas ir daugiau nykio. Pašoka komunistų lyderis „draugas“ Šalaviejus ir pareiškia, kad šis susirinkimas šaukiamas nelegaliai (Kodel? Red.) Kitas „draugas“ vėl šaukia, kad tie žmonės, kurie šį susirinkimą šaukia, yra suspen-duoti. Po to visur girdisi komunistų šaukimas: „Vagys, fašistai, šmugelinkai, apgaviškai, smetonininkai“ ir kiti „aukso“ žodžiai iš komunistų burnų pilasi. Visur vienas ir tas pats komunistų šaukimas tesigirdi. Tikras kažkų koncertas.

Eintnt sukeltam komunistų trukšmui, p. Bernotas stovi ramiai ir laukia, kas čia toliau nutiks. P-nas Bernota nesi-karščiuoja; gavęs progos, jis vėl pareiškia: „Darykite ką norite, bet jus nieko nepadarysite. Mes norime pasilikti SLA. nariais. Ir šie nariai čia susirinkimo laiko. Juk jūs balsavote pasitraukti iš SLA., nesišdami į Centrą mokesčių. Aš prašau, kad šis susirinkimas išsirinktų laikiną valdybą, kuri galėtų pradėti darbą tolyn vartyt, jei Centras mus pripažins legaliais.

Pareiškus šitai, komunistai visai sąmonės nustojo. Visur girdisi užimas, kaukimas. Kiekvienas jų nori balso. Policistai vaikštinėja svetainėje ir žiūri, kame čia dalykas ir kas iš viso to išeis. Komunistų moterys apspito policistus ir pradėjo jiems pasakoti, kad šio susirinkimo šaukėjai neturi leidimo ir be čarterio čionai susirinkę. Policistas priėjo prie vieno susirinkimo šaukėjo ir pareiškė: „Labai nesmagu, bet susirinkimas reiks uždaryti.“ Bet paaiškinus, kame reikalas, policistai suprato dalyką ir leido susirinkimą laikyti.

Ir vėl kiek nurimsta. P-as Bernotas pakviečia narius, kurie nori pasilikti prie SLA., kad jie užsiregistruotų. Žmonės eilėmis pradeda eit prie stalo. Čia komunistai sukelia tikrą skandą, o šalaviejus pradeda šaukt: „Aš esu sekretorius! Nesiduokit apgaut! Nesileiskit mulkinti! Didelį truksmą kas žmogus sukelia. Bet nariai jo neklauso, kaip ėjo prie stalo registruotis, taip ir eina. Jie paduoda savo vardus, idant pasiliuosavus iš po komunistų jungo. Trukšmas nemažėja, bet didėja. P-as Bernotas pasitraukia nuo stalo ir pasitaria su kitais nariais.

Komunistai pamatė, kad nieko nepadarys. Tuomet šalaviejus pradeda šaukt: „Draugai, ta aplaistyti vietų su žibalu ir kambarų buvo jaučiamas degėsių kvapas.

Abu kaltinamieji patalpinti šiaulų s. d. kalėjime, o byla perduota sprest šiaulų apygardos teismui.

IR VĖL UZSIMUŠĖ LAKUNAS.

Pentadienis ir dar 13 dienas pas lakunas laikomą nelaimingą dieną. Ir ištikrųjų pentadienį, birželio 13 d. mūsų aviaciją ištiko naujas skaudus smugis. Per kariškus pratimus ties šiauliais, Reikjavos ežere per nelaimę sudaužęs lėktuvą žuvo jaunas lakunas viršila Antanas sukietėjusi taip, kad pajudinus braška.

Policija padarė smulkų namų apžiūrėjimą. Lovoje buvo ras-

eikime laukan. Palikime fašistus! Jie atsakys prieš teismą! Pusėtinai burs „draugų“ apeldžia susirinkimą, o pats šalaviejus nors šaukė „eikime laukan“, bet visviena paslieka susirinkime. Vėl „draugas“ šalaviejus daryt ant kešės ir pradeda šaukt. Ką jie šiuo syk šaukė — nenugirdau, nes žmonės pradėjo neduot jam kalbėti. Už valandėlės todel ir pats komunistų lyderis „draugas“ šalaviejus susirinkimą apleido.

Po to p-as Bernota pradėjo vest susirinkimą. Pasirodė, kad nariuose esama gero upo, didelio draugiškumo. Bet komunistai dar ne visi buvo išję — buvo pasilikę dar Jusius ir kitas „draugas“. Jie pradėjo trukšmuot ir nedavė ramiai mūnigaut tol, kol p. Bernota nepraslytų „svečių“ laukan neišprašė. Išspraus šiuos trukšmadarius laukan, pradėta tikras darbas.

SLA. 57 kp. valdybon išrinkta šie nariai: prez. A. Bernota, vice-prez. J. Plutukis, užrašų sekr. J. Kazlauskas, fin. sekr. V. Jankauskas, jo pagelb. Z. A. Bieliauskas, išdinknu J. Guzevičius, izdo globėjais J. Degešis ir V. Sutkus, maršalka V. Aleksandravičius.

Šio susirinkimo dalyviai ir išrinktoji valdyba yra gerame upe ir pilni pasišventimo, kad jiems vyksia iš po bolševikiško jungo pasiliuosot.

Sekamas kuopos susirinkimas vyks liepos 22 d. vakare, Lietuvių Ukėsų Klubu svetainėje. „Amerikos Lietuvio“ leidėjas p. Kyba buvusiam susirinkime pasakė gana gerą kalbą. Jis pareiškė, kad visi SLA. nariai, kurie nori prie SLA. priklausyti, turi apsaugot komunistų, nes komunistai dabar veikia, idant Susivienijimą ardiūs. Savo kalba p. Kyba padarė gana gero susirinkusiuose įspūdžio. Jo kalbai susirinkimo dalyviai smarkiai paplojo delnais, ir reišė p. Kybai pasitikėjimą.

Minimame susirinkime susirašė 110 narių. Tikimas, kad bėgy poros mėnesių dar apie 400 57 kp. narių prisidės prie naujos valdybos ir tuo būdu apsaugos savo teises Susivienijime. Na, ką dabar sakys komunistų organai? Jie, aiškus dalykas, ir vėl šauks, kad tai tautininkų išmisas. Bet dabar jie jau aiškiai gali imatyti, kad SLA. 57 kp. nebuvo tai komunistų kuopa; čia komunistai tik diktatoriavo — su kuopa ir jos nariais darė ką tik norėjo: kuopos ir narių vardu varė bolševikišką propagandą.

Garbė jums, kurie supratote savo organizacijos svarbą ir pasiiluosujate iš komunistų jungo!

Beje, čia turiu dar ir šitai pridėti. Tie, kurie buvotė Chicago Seime, tai gal pasididžiuojate ir sakote, kad mes apie bolševikišką obstrukciją nieko nežinome. Klystate. Mes čia liepos 13 dieną pergyvenome dar karštesnį momentą, negu jūs Chicagoje. Supraskite, kad Chicagoje bolševikai tik repeticiją obstrukcijų kėlėme darė, o čia jau tikran aktan stojo ir minimame susirinkime ėjęs trukšmas buvo jau tikra bolševikiška tragikomedija sušlota. Mes iš tų žmonių dabar jau tik stebimės: ir geriausiai apmokami aktorijai tokios žaismės taip nesuvaldintų, kaip komunistai SLA. 57 kp. susirinkime suvaldino.

Apie tolimesnį 57 kuopoj eiką pranešiu vėliau.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trąpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., nakinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

Redakcijos Straipsniai

SLA. SKALDYTOJAI KAPITULIUOJA.

Amerikos lietuvių komunistų lyderiai, pačios Komunistų Partijos vadovybė, sauvalingai pasiskelbė SLA. valdonais pastaromis dienomis padarė žingsnį atgal, kad tuo būdu prirengus dirvą galutinai kapituliavimui (pasidavimui). Įvykdę Chicagoje savo „generalinį mušį“ SLA. 36-to Seimo pradžioje, prie kurio intensyviai rengėsi per pastaruosius du metus, tuojau pasiskelbė „teisėtai“ SLA. valdonais ir įsakė SLA. kuopoms narių mokesnius siųsti į komunistų sudarytą centrą.

Dabar jau šitą savo žingsnį atžengė atgal. Dabar tik komunistų susirinkimeliu išrinkta komisija praneša savo pasekėjams, kad tos S. L. A. kuopos, kuriose radijo būrelis Komunistų Partijos užmačioms tarnaujančių narių ir jiems pavyko pervaryti kuopų susirinkimuose nutarimus užgirti sauvalingą komunistų susirinkimelio išrinktą neva „pildomąją tarybą“, kad narių mokesnių nesijustų į naująjį komunistų centrą, bet kad pasilaikytų kuopų išduose. Matyt „generalio mušio“ trukšmavimais apsvaiginti „revoliucionieriai“ atsipiekinę ir pamatę, kad pertoli nuėję su savo pirmesniu dekretu, įsakdami savo pasekėjams mokesnius siųsti į sauvalingą komunistų centrą. Todel dabar tą savo žingsnį atžengdami atgal net drįsta po nauju įsakymu pasirašyti sauvalingą komunistų „pildomoji taryba“ ir pasitenkina vien susirinkimelio išrinkta komisija.

Šitas komunistinių trukšmadarių Susivienijime kapituliavimas aiškiai parodo du dalykus: jie laukia teismo galutinio nusprendžio ir todėl įsako savo pasekėjams mokesnius palaikyti kuopų išduose, tai viena. Antra, tolimesnės išvados Susivienijimo skaldymo plotmėje komunistų lyderiai darys sulig to, kokis bus galutinas teismo nusprendis ir kiek jiems pavyks atitraukti narių nuo Susivienijimo. Matoma jie patys išsigando pamatę, kiek mažą pritarimo savo avantiūroms rado SLA. narių tarpe. Net tokioj SLA. 57 kuopoje, Worcester, Mass., kuria visuomet komunistų vadai didžiavosi ir kurią visuomet statė pavyzdžiu savo pasekėjams, kaip „progresyvių drūtvių“, savo avantiūroms pritarimo susilaukę nepilnai šimto narių iš apie 600 narių. Dabar 57 kuopos rimtesnieji veikėjai, kurie nenori del komunistinių avantiūrų pamesti Susivie-

nijimo ir netekti užtikrintos ligos pašalpos ir apdraudos, rengiasi padaryti kuopoje tvarką ir apsaugoti apie 500 šios kuopos narių teises Susivienijime.

Be galutinio teismo nusprendžio komunistų vadams nėra galimybės visiškai kapituluoti. Nėra ant ko kaltę nuversti už nepasisekusią Susivienijimą „revoliuciją“. Tuomet bus kas kita, kuomet teismas išduos nepalankų komunistams nusprendį (o kad taip bus, tai liudija pirmųjų dviejų komunistų skundų tardymas teisme ir jų skundo melagingi ir faktų falsifikacijomis paremti motyvai). Tuomet komunistų vadai galės ir Maskvai reportuodami ir savo pasekėjams pasiaiškindami visą kaltę nuversti ant „buržuaziško teismo“ ir ant „reakcionierių fašistų ir socialfašistų žygių“. Be to, galutinio kapituliavimo atidėliojimas jiems reikalingas dar ir dėlto, kad tuo tarpu gali išsumulinti savo pasekėjų iškaulinti pinigų neva bylos vedimui „už Susivienijimo grovę“. Senai jau komunistų vadai turėjo tokią progą savo ištūstėjusius kišenių papildyti sumulintų savo pasekėjų sunkiai uždirbtais centais. Dabar jie kiek druti naudojasi šia progą ir kaulija iš neprotančių žmonių pinigų savo naudai.

Artima ateitis galutinai parodys SLA. nariams kuo baigsis Komunistų Partijos pasimėjimas Susivienijimą užkariauti arba jį suskaldyti. Tuo tarpu galime išreikšti tik pasigailėjimą, kad randasi Amerikos lietuvių visuomenėje tokių nelaimingų žmonių, kurie duodasi save išnaudoti avantiūringiems ir kolionėmis, šmeižtais ištūstėjusiems komunistų vadams. Dar daugiau gaila tų SLA. narių, kurie leidžia save vadovauti Komunistų Partijos išauklėtiems trukšmadariams ir paskui juos eina net taip toli, kad savo teises ir užtikrintą naudą Susivienijime stato pavojun. Kad ir nedaug tokių nepajėgiančių savistoviai protauti S. L. A. narių yra, bet vis tik gaila ir tų. Juk didžiojoje šitė žmonės yra geri ir nuosirdūs ir anot tos patarlės, „tik Dievui dušią kalti“ už tas visas komunistų vadų avantiūras Susivienijime ir aplamai visame Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenime. Bet gal ir šitų nelaimingų komunistų vadų sumulintų žmonių daugeliui atidarys akis pastarieji Komunistų Partijos ir jos vadų avantiūringi Susivienijimo griovimui žygiai. Gal neveltui žmonėse yra susidariusi patarlė: Nėra to blogo, kuris galų gale neišeitų geran.

REIKŠMINGAS RAŠINYS LIETUVOS ADRESU.

Sekmadienio, liepos 6 d. „New York Times“ dienraščio laidoje tilpo ilgas straipsnis apie Lietuvą ir jos vidutinę padėtį. Straipsnis patiekta redakcijos vardu ir paremtas Europos darbininkų ir liberalų spaudos pranešimais apie vidutinę padėtį Lietuvoje. Plačiai cituojama pastarojo laiku išneštas Internacio-

lės Darbo Unijų Federacijos Amstardame protestas Lietuvos premieriui p. Tubeliui, taip pat Socialistų Internacinalo Zurich'o biuro pareiškimai del represijų Lietuvoje. Visas straipsnis paremtas tokia dvasia ir tokiomis citatomis iš įvairių šaltinių Europoje, kad susidaro išpuodžio, jog Lietuvoje viešpatauja didžiausia priespauda ir Lietuvoje nėra nieko daugiau, tik kalinėjimai pilni prigrusti politinių kalinių. Esą yra po 30 dol. į mėnesį apmokamų 5,000 politinių šnipų, kurie seka kiekvieną šviesesnį ir veiklesnį Lietuvos politinių partijų ir studentų veikėją.

Plačiai cituojama Europos socialdemokratų spauda ir vienoje vietoje meta ma šėšelis, kad Lietuvos valdžia leidžianti laisvai cirkuliuoti Lietuvoje tik Maskvos „Izvestijai“, o visa spauda iš užsienio yra stroptai cenzuruojama, ypatinai socialdemokratų spauda. Lietuva vadinama tiesiog „fašistine Lietuva“, kurioje nesą jokių ribų diktatoriškų valdomų vyknamai politiniai ir kultūriniai priespaudai.

Nėra abejonės, kad šis straipsnis labai persudydas. Tačiau jis yra daug daugiau reikšmingas, negu galimas pavadinti eiliniu puolimu ant Lietuvos. Mums rodos, visai nebetikslo Lietuva perstatoma tokia valstybe, kuri neturėtų teisės gyventi nepriklausomai gyvenimu šioje gamtyje. Visiems yra žinoma, kad „New York Times“ dienrašties yra skaitomas lyg ir pusiau oficialiu Vašingtono valdžios organu. Šio laikraščio korespondentai turi didesnes privilegijas Valstybės Departamente Vašingtone, negu kitų laikraščių korespondentai. Dažniausiai „New York Times“ pirmutinis skelbia korespondentų aprašymais Valstybės Departamento nusistatymus tarptautinės politikos klausimais. Todel ar kartais nėra prirengiama dirva kokioms nors tarptautinėms avantiūroms prieš Lietuvą? Perdaug vietos pašvenčia „New York Times“ tokiame aprašymu apie Lietuvą, kuris liečia vien jos vidurinius reikalus. Be jokio gilesnio tikslo vargu galima to tikėti iš šio dienraščio.

Taip pat pastaromis dienomis spaudoj pasirodė žinios, kad mūsų Valstybės Departamentas Vašingtone uždraudė Amerikos išdirbėjams išpildyti Rusijos užsakymus nekurių išdirbinių. Paaiškinimas į tokį uždraudimą miglotas ir neaiškus. Esą valdžia nenorinti, kad Amerika prisidėtų prie naujo karo prirengimo. Netolimas praetis laikas, kuomet Europos padangėje skraidė gandai apie Lenkijos-Rusijos karą. Ir štai skleidžiami gandai, kad Lietuvoje Maskvos laikraščiai laisvai pardavinėjami, vadinasi, didžiausias Lietuvos draugiškumas su Rusija.

Lietuvos vidutinę tvarką ir dabartinę valdžios režimą perstatoma tokiu, kaip ir bolševistinės Rusijos. Sumamus visus tuos apsiereikšimus daiktai, labai galimas daiktas, kad eina rimtas prisirengimas kokių nors slapty tarptautinės politikos machinacijų įvykini-

mui. Šituo atvėju Lietuva būtų liečiama iš pietų — Varšavos militaristų avantiūromis.

Šiandieninė Lietuvos vyriausybė yra atsakomą už visas galimybes Lietuvą šmeižti ir niekinti pasaulio akyse, nes jos pastangomis palaikoma tokia vidutinė santvarka Lietuvoje, kuri leidžia visokių gandus apie Lietuvą skleisti. Jau buvo užtektinai laiko Lietuvos vyriausybei grąžinti kraštui teisėtą demokratinio parlamentarizmo santvarką. Tą buvo pažadėjęs dabartinis Lietuvos premieras p. Tubelis, kuomet stojo vyriausybės priekiu. Bet pažadas tik pažadu ir tepasiliko.

Laikas Lietuvos vyriausybės žmonėms mesti šalin partinio įsigalėjimo sumetimų ir grįžti prie valstybinės išminties. Jų pareiga galimai artimiausioje ateity sustiprinti Lietuvos padėtį tarptautinės politikos arenoje ir užkirsti kelią tiems visoms gandams pasaulio spaudoje, kurie Lietuvą perstato kraštutiniausios priespaudos ir neribotų politinių persekiojimų valstybe. Ir šito bus pasiekta tik tuomet, kai Lietuvoje bus grąžinta demokratinio parlamentarizmo santvarka.

IVAIROS PASTABOS

SLA. SEIME ĮVYKIŲ KALBININKAI.

Del savo sukeltų riausių S. L. A. 36-tam Seime bolševikų geltonlapiai gauda visokias sensacijas ir korespondentų nuomones ir vis kraudami kruvon šaukia: „fašistai ir socialfašistai kalti už Seimo suskaldymą“. Bet štai įdomus dalykas. „Sandara“ įveda redakcinį straipsnį, kuris pradėdamas sekamai: „Dar prieš SLA. Seimą, vienas komunistų vadų pareiškė, kad SLA. Seimas neįvyks dėlto, kad girdi jie — komunistai Seime didžiulios neturės ir jame vadovauti negalės, bet jie trukdys visą darbą, taip kad SLA. Seimas turės išsikirstyti neatliekams jokių darbų organizacijos naudai. Na, žinoma, taip jie ir elgės — trukšmavo tol, kol prisėjo jiems aplėisti Seimą.“

Šitą „Sandaros“ redakcijos straipsnį bolševikų organai komentuoja ir tam tikras dalis cituoja. Tačiau šito komunistams kaltinimo jie nemini ir net nebando jo užginčyti. Matyt žino, kad „Sandaros“ redakcija turi reikalingus faktus šito tikrinimo įrodymui ir todėl visai vengia jį savo spaudoje minėti.

Taigi patys bolševikų vadai rengėsi prie trukšmų SLA. 36-tam Seime net iki tokio laipsnio, kad Seimą išardžius. Na, ir dar šitie rėksniai drįsta save teisinti ir kitus kaltinti už jų pačių įvyktas riauses Seime.

PRIRENGIA SAVO PASEKĖJUS PRALAIMĖJIMUI.

Del užvestos komunistų bylos prieš Susivienijimą Brooklyn komunistų organas sako: „Mes kol kas nežinome, kaip ji užsibaigs. Bet tai ir nėra tiek svarbų. Kurie draugai perdaug remiasi ant legalės akcijos — klysta. Jie pamiršta, kad šių dienų kapitalistiniai teismai stovi pusėje darbininkų prieš.“

Kitu atvėju redakcijos apžvalgoje šis komunistų organas šaukia sekamai: „Jeigu bolševikai ir kiti pažangieji SLA. nariai ir negalės atkariauti nuo užurpatorių S. L. A. turto, tai dar nebus jų pralaimėjimas. Turtas dar nėra viskas. Svarbiausia tai žmonės — SLA. nariai. O su pažangiaisiais eina tūkstantčiai SLA.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. MONTVIDAS, 1579 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

ŽMOGAUS SVEIKATA IR ALKOLIS.

Rašo Prof. P. Raudonikis.

Dažnai tenka nugirst žmonių tarpe sakant, jog didžiausias žmogaus turtas yra jo sveikata. Taigi atrodytų, kad žmogus visuomet darys taip, kad palaikyt savo sveikatą geram stovy, ir vengs to, kas jo sveikatai gali pakenkt. Pavyzdžiui, pakenkia jo sveikatai nuodai, tat žmogus jų saugojasi: jis negers vandens iš šulinio, jei žino, kad jį kas nors pribarstė aršeniko. Nuostabu, vis dažniau ir daugiau, be jokios atodairės ir savo didžiausią turtą — sveikatą, žmonės emėsi varlot gėrimą, kuris jo sveikatai yra nemažesnis nuodas už plačiai žinomą aršeniką. Kas gi tasai nuodingas gėrimas, kurį palygina-me su aršeniku? Tai yra degtinė, arba kitaip tariant — alkoholis.

Kas nėra girdėjęs, kad štai atsitiko ten ir ten apsinuodijimas su perdidelė aršeniko porcija, ir apnuodytas žmogus mirė? O kas nėra girdėjęs, kad girtuoklis prisigėręs perdaug degtinės irgi mirė? Tiesa, tokie atsitikimai buna reti ir apie juos daug nekalbėsime. Kalbėsime apie kasdieninius mūsų gyvenimo pasireiškimus. Aš paklausiau: kas buna, jeigu žmogus ima vartot dažnai tokią aršeniko porciją, kuri yra didesnė, negu reikalinga gydomuisi, tačiau yra permaža, kad iš sykiu apsinuodytų iki mirties? Apie tai eilinis pilietis, nesimokęs medicinos, paprastai nieko nežino. O tokiais atvejais, reikia pasakyti, buna blogų dalykų su žmogaus sveikata: viduriai ima blogai virškint, tai valgyt nebesinori, tai vidurius paleidžia, tai juos suturi, kankina nosies ir gerklės slogos, gerklė užkims, akių uždegimas, išbėrimai ir dėmės ant kuno, galvos skaudėjimai, rankų ir kojų drebejimas arba jų nebesuvaldymas, kepenų, inkstų ir širdies darbas darosi vis labiau suiręs, apima dusulys ir daugelis kitokių negalavimų atsiranda, pagaliau visa tai priveda žmogų prie ankstyvos mirties.

Dabar paklausime: kas buna, kai žmogus ima dažnai vartot alkohį, kai jis nėra reikalingas gydomuisi ir kai jo porcijos buna tiek perdėtos, jog žmogus nuo jų apsvaigsta? Alkoholio mėgėjas gali pasakyti į tai: kas čia tokio? pasilinksmimo žmogus, pasigėrė, išsimiegojo, išsi-pagiriojo ir vėl viskas gerai. Ne, neviskas ge-

rai. Žmogaus organizmas yra taip sudėtingas, kaip tarytum kokia mašina su daugybe račiukų — ratelių, svirtelių, grandinėlių. Jei būtų galima smarkiai girtuokliavusio žmogaus organus išnarpiot, be pavojaus jo gyvybei, taip kaip esti išardoma ir apžiurima kokia mašina, pamatytumėm, kad žmogaus mašinerijoje šis tas nuo alkoholio apgedo, išsiklėbavo ir, nors mašina dar gali tuo tarpu toliau veikti, bet jau nebeilgam. Degtinės mėgėjas juk žino, kad degtinė degina burną; o kai ją nurija, ar nedegina skrandžio? Degtinė burnoje pasilieka vos vieną kitą akimirką, ir visgi girtuoklis šiurpiai nusikrato del jos deginimo; skrandy degtinė pasilieka valandomis ir jį visą laiką degina. Pasėkos tokio deginimo, ypač dažniau pavartojant degtinę, buna štai kokios: apetitas sumažėja, girtuoklis neviskai gali valgyt, rytais atsiranda vėmimai, nusiskundžiama del vidurių sukietėjimo, paleidimo.

Kitas nuo alkoholio blogumas yra tokis, kad jisai blogai paveikia kraujo gyslas. Mes matome ir iš tolo, kad girtuoklio veidas esti išpurtes, paraudonavęs, nosis pamėlynavusi; tatau visą pasidarė todel kad kraujo gyslos sudribo. Negražiai tas atrodo, bet bėdos del to maža. Iš tikrųjų gi bėda yra ta, kad panašiai sudrimba kraujo gyslos įvairiose ir svarbiose kuno dalyse, kraujo apytaka del to ima eit blogyn, o su tuo ir sveikata eina blogyn. Širdis kiek išgalėdama tvarko kraujo apytaką, tačiau nuolat pakartotinas su alkoholiu kraujo apytakos ardynas tiek nusilpnina širdį, kad prasideda širdies liga, o kai kada greit įvyksta mirtis del apopleksijos.

Pažiūrėję akliau į girtuoklį pastebime išorinį kuno paribėjimą. Ne čia yra blogumas, bet tai, kad suriebėjimas nuo alkoholio prasideda tokiuose svarbiuose organuose, kaip kepenos ir širdis; dalis širdies raumenų pavirsta į riebalus ir sakoma, kad širdis apaugo taukais. Tokia širdis esti jau nusilpnėjusi, ir degtinės mėgėjas nebeįstigia atlikti sunkaus darbo, jisai tokio darbo net bijo ir vengia. O kai pasitaiko kokia liga, pavyzdžiui plaučių uždegimas, kada organizmas reikalauja širdies, ypatingai įtempto darbo, ji nebegali ištesėt — ir mirtis ima savo auką.

(Užbaiga bus)

narių darbininkų. Jeigu pažangieji SLA. nariai turės didelę spėką narių skaičiumi (o jie ją turės), tai jie užduos fašistams ir socialfašistams mirtiną smugį, nepaisant, kad pas reakcionierius ir pasilikyt tas milijonas dolerių. Reakcionieriai, kaip organizacija, greitai nustips ant kruvos pinigų, neturėdami narių.

Well, well, koks baissus bolševikų nuosprendis. Bet mums rodos, tariant paties šios citatos autoriau žodžiais, pirmiau nustips bolševikai negavę nei milijono dolerių, nei tos „didelės spėkos narių skaičiumi“, kurios jie tikisi. Tegul bolševikai nemano, kad SLA. nariai yra tokie naivūs ir besivaikydami bolševikiškas avantiūras sutiks mesti Susivienijimą ir prarasti užtikrintą organizaciją pašelpą ir pomirtinę. Nenorime būti pranašais, bet galime užtikrinti bolševikus, kad jie šios savo avantiūroje Susivienijime tiek laimės, kiek Zablackas ant muilo.

Žinoma, patys bolševikų vadai tam netiki ką jie skelbia savo sumulintiems pasekėjams. Todel jie šitokiomis nesąmonėmis, kaip „kapitalistišku teismu“ ir „didele spėka narių“ išanksto prirengia savo sumulintą davatą pralaimėjimui Susivienijimo užkariavime.

TIKRAS IŠSIGIMELIS.

Tulas slapukas Petruška Brooklyn komunistų organo plepa, kad buk jis matęs Vitaitį ant estrados stovint, kuomet SLA. Seimo trukšmadariai buvo šalinami iš svetainės, kuris „visomai pajėgomas plioji ir juokėsi, šokinėdamas it idiotas“. O kas blogiausia, tai kad Vitaičio žmona pribėgus jį pabučiavo.

Matyt išsigandusiam bolševikui išrodė, kad netik visi esanti salėje ramūs žmonės plioji ir juokėsi iš trukšmadarių, bet juk išrodė, kad ir pati salė šo-

ka iš džiaugsmo, kad joje laukinių trukšmadarių nebeliks. Jam akyse net bučikiai pasirodė. Bet visiems siaubo ištiktams žmonėms nebūti dalykai rodosi. Per tą visą bolševikišką „revoliuciją“ Vitaitis stovėjo ir liudnai žiūrėjo į tuos pamišusius trukšmadarius, kurie kada tai irgi žmonėmis buvo. Žiūrėjo ir galėjosi, kad svetimomis lietuvių sielai ir širdžiai rusiško komunizmo bakterijomis užkrešti lietuvių motinų sunęs ir dukterys tokiais nekultūringais ir nesuvaldomais trukšmingais sutvėrimais virto. Kad jie savo laukiniškais pasielgimais netik sau, bet ir visiems lietuviams, o pirmoje vietoje Susivienijimui neatitaisomą gėdą padarė prieš kultūringą pasaulį.

Nekreipdami visai domės į piemeniškus pasielgimus netik sau, bet ir visiems lietuviams, o pirmoje vietoje Susivienijimui neatitaisomą gėdą padarė prieš kultūringą pasaulį. Nekreipdami visai domės į piemeniškus pasielgimus netik sau, bet ir visiems lietuviams, o pirmoje vietoje Susivienijimui neatitaisomą gėdą padarė prieš kultūringą pasaulį.

BE SUSTOJIMO SKRAJOJO 23 DIENAS. Du broliu John ir Kenneth Hunter pasirijo sumast be sustojimo skraidymo rekordą, kuris buvo virš 300 valandų. Pasiekę savo pasirijimą, broliai Hunter rijžosi ir ilgiau o sustojimo skrajot. Ir tokiu būdu jie išskrajot 553 val. 41 min. ir 30 sekundų, tai yra 23 dienas, 1 val., 41 min. ir 30 sek. Beskraidydami, jie padarė 41,375 mylias. Gazolino šiam žygiui išdeginami iš svetainės, kuris „visomai pajėgomas plioji ir juokėsi, šokinėdamas it idiotas“.

Kac'angi liepos 4-tos dienos šventė pasitaikė penktadienį, tai daugelis žmonių šventė tris dienas — penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį. Per tas tris dienas visoje šaly žuvę 404 žmonės: 29 nuo sproginių, 178 užmušta automobiliais, 121 pri-gėrė, o 78 užsimušė eroplanuose, mirė širdies liga del įvairių jaudesnių laike švenčių ir tt.

Liepos 4 Jungtinės Valstijos, tai tikras karas — ši šventė kožną metą po kelis šimtus gyvybių nusineša.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNULIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji.
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

ALENA O. PAČESIUTĖ.

P-lė Alena O. Pačesiuotė yra SLA. 78 kp., Taylor Springs, Ill., narė per 16 metų. I SLA. ji įstojo sausio mėnesį, 1914 m. ir iki šiai dienai yra pilna narė. P-lė A. O. Pačesiuotė yra gimusi 1910 m., Livingston, Ill. Nėšalė liko dar neturėdama 12 metų, nes jos motina mirė geg. mėn. 1922 m. Gelbstint jos mylimam tėvui p. P. O. Pačesai ir artimiesiems giminiams, kaip tai dėjo Karoliui Pačesai ir J. N. ir Onai Žičkams iš St. Louis, p-lė Alena Pačesiuotė šį metą baigė augtąją mokyklą. Besimokindama Alena gėbėjo ir savo tėvui, nes buvo ir dabar dar yra SLA. 78 kp. sekretore. Trumparašystės (short hand) ir mašinistės (typist) kursą Alena baigė su pagyrimu ir dovana. Šiai jaunai lietuvaitėi ir mūsų organizacijos darbuotojai linkime geriausių pasekmių jos gyvenime.

ALEKSANDRAS KERŠIS.

P-nas Aleksandras Keršis čia gimęs lietuvis jaunuolis, narys SLA. 16 kp., Harrisburg, Ill. Jaunuolis Aleksandras Keršis buvo gana gabus mokynis pradedamoje mokykloje. Taip pat šį metą gegužės mėnesį jis baigė High School ir mokslas jam gerai sekėsi. Nors yra iš šios mažos lietuvių kolonijos jau keletas lietuvių vaikų baigę High School, bet apie juos tuo tarpu nėra reikalo minėti, nes jų tėvai nesirūpino, idant jų vaikai būtų tikrais lietuviams, jų neprirašydami net prie SLA. Kas kita yra su Keršiais: Aleksandras ir Ona Keršiai abu gavo SLA. 16 kp. darbuotojai ir pavyzdinį žmonių. Nors jų sumus baigę High School sukakęs 19 metų, bet jau prie SLA. 16 kp. priklauso 2-ias metus delto, kad Keršiai supranta, jog lietuvių esant reikia ir lietuviškos organizacijos priklausyti. Delto jie ir savo sunų prirašė prie didžiausios lietuvių organizacijos SLA. Yra daug lietuvių kur persistato save veikėjais patriotais, bet savo vaikų net gerai lietuviškai kalbėti neišmoko.

Manome, kad jaunuolis A. Keršis eis tėvų keliais ir bus tikru lietuviu; seniams palisus jaunuolis juos pavadous darbuotis dėl labo žmonių ir lietuvių.

Jaunuoliai S. L. A. Seime

Praeitame SLA. Seime dalyvavo gana žymūs skaičius jaunuolių ir jie turėjo savo specialę sesiją. Minimame susirinkime jaunuoliai tarėsi apie tuos reikalus, kurie tuo tarpu labiausiai jiems apeina.

Man ir tame susirinkime teko but. Susirinkimas, reikia sakyti, buvo gyvas ir reikšmingas. Kadangi jaunuolių nutarimai jau tilpo „J. K.“, tai čia tik viena kita to susirinkimo reikšmę paminėsime.

Mūsų jaunimas buvo susirūpinęs dėl kalbos jaunuolių kuopų susirinkimuose ir organe „Jaunimo Keliuose“. Di-

džiama jaunuolių karštai už lietuvių kalbą stovėjo. Štai keletas delei lietuvių kalbos jaunuolių išsireiškimų: „Kokie mes lietuviai butume, jei susirinkimuose ir organe anglų kalbą vartotume!“ „Juk susirinkimai ir mūsų organas, tai tikra lietuvių kalbos mokykla; kas tik nori, ten lietuvių kalbos pramoksta.“ „Gerbime tėvų kalbą.“ „Mylėkime savo žmones ir skelskime propagandą už lietuvių.“

I Susivienijimo ateitį mūsų jaunimas žiuri rimtai. „Susivienijimas — mūsų organizacija.“ „Tik Susivienijime mes galime tinkamai auklėtis.“ „Tik Susivienijime mes galime gerai lietuviškai išsilaiyti.“ „Dirbkime dėl Susivienijimo, o kartu dirbsime ir dėl lietuvių tautos labo.“

Kad daugiau jaunimo į Susivienijimą pritraukus — jaunuoliai pageidauja, idant užsiėmus juodaugiau sportu, daile, socialiu judėjimu ir tt.

Tartasi, kaip geriau organizuoti — atskirose jaunuolių kuopelėse, ar į suaugusiųjų-senių kuopas rašytis. Didesnis pageidavimas reikštą organizuoti jaunuolių atskiras kuopas. Tačiau už šitai per daug nesivaržyta: jei aplinkybės neleidžia jaunuolių kuopas sutvert — stot į senių kuopas ir ten su jais podraug dirbt.

Bendrai sakant, jaunuolių susirinkimas darė gero įspūdžio. Ir tai buvo istorinis mūsų organizacijoje susirinkimas. Šis susirinkimas padeda pamato ir busimose SLA. Seimuose jaunuoliams savo reikalais atskirai pasitarti. Ateity, nėra abejonės, daugiau ir svarbesnių reikalų bus aptarta. Šiuo tarpu užteko ir tiek, kiek atlikta.

Aš šiuo jaunuolių susirinkimu pasidžiaugiau. Seimas gi jų tarimus, su mažu pataisymu, užgyrė ir vienbalsiai priėmė.

Jaunuoliai gi dabar šiuos tarimus privalėtų į gyvenimą kiek galėdami vykinti.

Jaunuolis K. J.

Negirdėta Daina

„Už jurių, marių, aug' mano mergelė“, pasigirdo nepaprastai praidėjanti daina, anksti vasaros rytą iš čigonų vežimo.

Iš pamiškės išvažiojo ir pro kaimą žaibo greitumu pralėkė pilnas prisėdęs jaunų ir senų — čigoninis karavanas. Paskui jo sekė visa eilė vežimų, užkintų su smarkiais, širmais ir juodberiais arklinais. Dulkės sukeltos. Arklinai nebe žingine traukia vežimus, bet pasismagėdami ar įerzinti botagų kirčiais, lekia suoliais. Vežimų ratai nę duobių, rodos, nesiekia, tik girgžda, bėga. O patys vežimai su audekliniais apdangalais, į vieną šoną kelio ir į kitą mėtos, lėkdami paskui patkavomis išmintas pėdas. Ir ta daina, kuri savo skambėsiu kaimiečius sužavėjo, paliesdama jų suvargusias bet linksmas širdis; daina, kuri savy turėjo ko tai senoviško ir iki šiol negirdėto, prisimenanti ilgas keliones tų pasaulio klajunų. Kaip botago kirtis, rasos suvilgintų gėlių blizgėjimas ir dangaus mėlynės skaitumas, taip atskrido ta daina į šiaudais apdengtą samanomis apaugusią girnelę.

„Kelkis Aldona! Klausykis gražios dainos!“ užriko savo sesytė vyresnysis brolis Juozas, kuris bėpusryčiaudamas išbėgo į lauką pasiklausyti ir atgal įbėgęs, kelia visus išmiego klausytis tos aušros spindulių ir rasos perimtos niekuomet negirdėtos dainos.

„Kur, kur?“ atbūdus ir besiraižydama prabilo Aldona. Jos akys gilūs širdingumas; šypsena švelnaus malonumo, auskarai žvilga tarpe garbanuotų kasų tekančios saulelės spindulių užgausti pro mažą voratinkliais išlauko apaugusį langelį. Šoko iš lovos ir išbėgo klausytis žavėtinios čigonų dainos.

Kaime žmonių jau ir daugiau sukilę. Čia matyt burys, ten — kitas. Aldonai išbėgus, nę garso neteko išgirst. Vien dulkėtas kelias, kiek akis užmato, ir tik aidas, vis einantis silpnyn, tebuvo pažymiu.

Suėję atgal į pirkele, į tą samanomis apaugusią daug amžių kaip statytą bo-kuželę, kurioje tėvų tėvai gimę ir už-

augę, ten pusrytį bevalgędami, pasakojasi vienas kitam apie praeitos nakties sapnus.

„Aldonos, tos mūsų aštuoniolikos metų amžiaus gražuolės sapnas, bene bus visų stebėtiniausias“, sako senelis, užtardamas savo anukę, pagret traukdamas dumą iš pypkės, kurią jis pats savo rankomis pasidirdbino.

Ir antru kartu Aldona pradėjo savo sapną pasakoti. Namiškiai, užimančiai, viešpataujančioj tyloj, klausosi.

— Sapnavau, kad gavau graudingą laišką nuo meilužio, kuris gyvena tolimoje šaly ir to laiško turinys šiokis:

— „Mano brangioji Aldona! Tavęs daugiau nematysiu. Likis šiame pasauly laiminga. Bučiuoju tave paskutinį kartą visa širdimi atjausdamas savo mylimąją Aldonytę“.

Ir atėjo po nekuriu laiko nelaukiamas laiškelis parašytas vieno bernuželio, Jonuko draugo. Laiškas su beveik tokiu skambėjimu, kaip Aldonai sapne prisapnavo. Pranešta, jog jos meilužis jau miręs. Gyvenimas ir viltis ant tos dainos sparnų nuskrido.

P. Urbanavičius.

SLA. JAUNULIŲ DARBUOTĖ

CHICAGO (BURNSIDE), ILL.
Pranešimas.

SLA. Jaunuolių 348 kp. perkelia Truck Party į liepos 27 d., 1930 m. į Flint Lake Indiana, Black Hawk Summer Resort. Trokas išvažiuojančių lauks prie E. 90-th St. ir Eberhart Ave., prie miesto parko iki 8 val. ryto. Nesivėluokite! Bus duodami pietūs, o visa tai keleonė ir pietūs kainuos tik \$1.00. Bus visokių žaislių kaip jauniems taip ir seniems. Vieta yra gana puiki. Malonėkite tikėtus nusipirkti išanksto, kad užtikrinus sau vietą. Tikėtus galite gaut pas SLA. 348 kp. narius ir pas mane.

B. Barniškis,
SLA. 348 Kp. Koresp.,
9424 Burnside Ave.,
Chicago, Ill.

NEW KENSINGTON, PA.
Piknikas.

SLA. 192 ir 363 jaunuolių kuopų linksmas piknikas bus nedėlioje, 27 d. liepos, toj pačioj vietoj, kur buvo pirmas. Todel kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyti į šį pikniką, nes bus tai didelė parengimas ir gera muzika. Visi praleisime linksmai laiką. Trokai eis nuo Lietuvių Svetainės, 1126 3-rd Ave. Pirmas trokas išvažiuos kaip 12:30 val. popiet; antras 1:30, o jei kas nesusėps ant sekančių trokų, tai praneškite Rengimo Komisijai, tai Komisija pasiųs trečią troką po 2 val. Mašinom važiuokit per Creighton, Pa. J. Maslauskas.

LAISKAS IŠ LIETUVOS.

(Jonukas iš Lietuvos rašo savo pusbroliui, Petrukui, Amerikoje)

Brangus Petreli:—

Tavo paskutinis laiškas man labai patiko. Patiko gi jis todėl, kad daug aprašai apie visokius dalykus. Ypač aprašymas apie matytus muzėjuje man nematytus-neregėtus dalykus labai įdomus. Mes tokių įstaigų neturime. Girdejam, kad Kaune yra Karo Muzėjus. Žinoma, kai nuvyksiu į Kauną, atsilankysiu. Bet mūsų kaimo jokio muzėjaus nėra. O kaip aš norėčiau matyt tos milžiniškos didžiuvės griubul! Rašai, kad yra tokio medžio liemu, kurį 24 vyrai negalėtų apgilti. Vajė, vajė! Vargu tokiems dalykams ir įtikėti. Lietuvoje yra senų ir gražių medžių, bet tokio storo liemens man dar neteko matyt. Turbut tokio pas mus ir nėra.

Oras pas mus gražus. Amerikiečių ekskursantų vis daugiau ir daugiau parvažiuoja. Sutikau dar vieną vaiką. Jis taip gražiai įsirdęs, kad net seilė varva į jį bežiurint. Bet visai neįsidūsi. Su mumis visais vaikais, kaip ir ta neseniai parvykusi mergaitė, kalbais.

Petruk, aš vis labiau ir labiau ta jusų Amerika žingeidauju. Tai, išties, stebuldingas kraštas ta Amerika. Na, jei gyvas, sveikas ir gudur busiu, gal ir aš kada nors tą jusų Ameriką išvysiu. Juk, diplomatai į Ameriką gali vykti laisvai. Todel ir aš, jei tik kada nors busiu diplomatu, tai ir Amerikon turėsiu progos nuvykti.

Tavo laiškelių laukiu kaip saulutės užtekantės. Rašyk. Bučiuoju tave.

Jonukas.

I V A I R U M Ė L I A I .

Didžiausias Pasauly Tunelis. Argentinos ir Čili vyriausybės galutinai nutarė prast per Andų kalnus tunelį, kuris sujungs tas Pietų Amerikos valstybes ir sutrumpins kelią keletą šimtų mylių.

Andų kalnai po Himalajų yra didžiausi pasauly. Del to ir tunelis bus 45 kilometrų ilgis ir neturės sau lygias. Šiuo metu ilgiausis yra Simponlo tunelis, kuris turi 20 kilometrų ilgio.

Andų tuneliaus prakashimas truks 5 metus.

J U O K A I

Mokytoja aiškina vaikams: — Daug yra vardu, kurie tinka vyrams ir moterims, pavyzdžiui: Kazimieras — Kazimiera, Pavylas — Paulina, Antanas — Antanina ir tt. — Na, Juozas, pasakyk dar nors vieną pavyzdį.

— Juozas — Juozienė.

VARGSĖ TONETA

Parašė HENRIK MANN — Vertė PETRAS CVIRKA

Senis Kantalupi stipriai įsigėrė, kely jis švilpiniavo ir plojo delnais. Kada eiseną perėjo taip vadinamą Kolbaso kalvą ir visi apsistojo prie jaunavedžių namų, jis sušuko:

— Eikite miegot, vaikai! Mano dėdė apdirbo tą žemę, tai ir mano anukas jos neapleis.

Jis pasišaukė dukrą prie vyno stiklo, pa- bučiavo ją ir žentą, o vėliau, grįžo atgal. Keletas senelių pasekė jį; jaunuomenė reikalavo, kad duotų vyno ir kad visi kartu su griežikais apeitų namą.

Merginos žvilgėjo į miegamąjį, kumščiodamos viena kitą. Kaž kuri numetė pro langą ant lovos gėles, ją pasekė kitos, ir galų gale visi pradėjo raut viską nuo žemės, kas ant jos augo, ir mest pro langą.

Jaunasis priėjo prie jų ir pakausė, kodėl jie juokiasi ir šukauja. Jam atsakė: Taip sau! Ir jis vėl sugrįžo pas draugus. Jie, kaip tyčiomis, po pirmojo nepasisekimo, suėjo į jauniosios kambarį ir pasiuntė įkandin juokavimus.

Jos vyras girdejo, kai kaž kas pasakė: — Lai atiduoda kas pas ją yra!

Juk toki meilužiai kaip Tankredi, nepaleidžia savo sugulovių tuščiomis.

Meteo staiga įsiplešė priekyn, kad sugriebtų pletkininką minioje. Bet greit jis dasiprotėjo, kad šiandien jo vestuvių naktis... Jis susilaukė ir pažingsniui nuėjo į pilną karietų daržinę.

— Nors greičiau išeitų! — mąstė jis ir silpnais žingsniais leidosi pievon. — Tada mes su Toneta suvesime saskaitas!

Jis pargiuvo ant žemės ir trypdamas iš pasiutimo, kalbėjo: Gali but, kad jie sumelavo. Tada jam vėl pasirodė, kad tai tiesa ir jis pravirko, užsidengdamas rankomis veidą.

— Taip, kai aš buvau kariuomenėje ir rašiau jai laiškus, tai Tankredi buvo jos meilužiui.

Kada jis, pagaliau, grįžo, — jo kumščiai buvo sugniauzti ir galva nusvirusi ant krutinės. Kada gi jis pakėlė akis, tai žengė keletą žingsnių atgal ir padėjo ant krutinės rankas. Už sienos, prieš Madonos paveikslą, meldėsi, atsiklaupusi ant kelių, Toneta.

Mėnulis, nepakilęs dar iš po alyvų krumo, apšvietė ją balsva šviesa, o žvaigždės driekė savo ugnį fioletiniame danguje, kuris lyg tylėjo ir klausėsi jos. Mateo sustojo ir pasilenkė ant kelių.

Kada Toneta pasikėlė, ji pamatė jį ir abu susitiko.

— Visi jau senai išėjo, — pasakė Toneta, — aš tavęs čia laukiau.

— Ar tu daugiau apie nieką negalvoji, ko čia nėra? — paklausė jis, griebdamas už kaklo. Ji atlošė galvą.

— Ar gi tavęs čia nėra, Mateo?

Tada jis sudrebėjo, užmerkė akis ir padėjo ranką ant jos pečių. Taip jie apėjo aplink namus. Kur tai iš toli, pasigirdo tyli muzika.

— Mes vieni visame pasauly! — kalbėjo Toneta.

Meteo stipriai apkabino ją.

— Taip turėtų palikt visada!

— Taip turėtų but visada — pasakė ir ji.

Ar gi ji žinojo apie ką jis mąsto?

— Juk mes laimingi! — pasakė ji.

— Taip, laimingi! — ir jis priglaudė ją dar arčiau savy.

— Kaip dusina, mielas! Aromatas sklinda iš mūsų kambario, kuris pilnas gėlių. Musų lova skęsta gėlėse.

— Tai apdrėd mergaitės! — sušuko jis. — Jos pajukavo iš manęs.

— Kodėl pajukavo? Jos norėjo padaryt mums malonumą. Vienok, gėles mes turėsime išnešt, kitaip susirgsime. — O jeigu mes numirtume? — Negi tai nebūt geriau, Mateo?

— Kodėl? Mes juk turim laimingi!

— Laimė neilgalaikė. Gali but, kad mes niekad geriau neįsime savęs laimingesniais kaip šią naktį.

Tada jis giliai atsiduso ir pažvelgė viršun. Jis jautėsi taip, kad rodiėsi truksta jam erdvės, lygiai kaip pačiam augščiausiam kiparisui. Toneta paguldė galvą ant jo krutinės ir jie ranka po rankai įėjo į namą.

Rytą gi, kada jie išėjo — jis vilko ją žeme. Ji šaukė:

— Pasigailėk manęs! Tu išsikraustei iš galvos?!

Madonos paveikslas suteikė jai jėgų, ji pasiliuosavo ir puolė ant kelių, mosuodama pakeltomis rankomis:

— O, Madona! — verkė ji, — tu taip gi moteris ir tau, ištikrųjį, žinoma, kad aš nekaltas! Sakyk, jam, kad aš nekaltas.

Jis vėl sugriebė ją.

— Aš apviltais! — ir jis pradėjo smaugti ją. — Tu ir tavo tėvas apvyly mane.

Ir vilko ją toliau. Vidury kalvos, ji įsikabino už medžio ir nebuvo galima jos atplėšt.

— Ar gi aš ne tavo žmona? — vėl šaukė ji. — Tavo mylimoji žmona?!

Galų gale jai teko sekt jį. Atėjo diena. Saulė tekėjo. Kaime nei jis, nei ji nepastebėjo, kad žmonės, išgirdę truksmą, aplipo langus. Jų akys buvo apsiniaukusios, todėl nieko ir nematė.

Senis Kantalupi stovėjo jau ant slenkščio ir kai tik išgirdo savo žento žodžius, sušuko dukterei:

— Tu mane sugėdinai! Dabar pasieškok sau pati vietas!

Ir jis užtvėrė rankomis išėjimą. Toneta norėjo išeit, bet jo rankų muskulai buvo taip tvirti, kad ji atsitraukė ir nupolė.

— Aš nekaltas! — šaukė ji, tiesdama augštytin rankas.

— Nu, tai išsiaiškink su savo vyru! — pasakė jai tėvas.

Burys susirinkusių vyrų, pradėjo šnibždėti. Moterys išgirdo apie ką kalbama ir viena iš jų pasakė tydomis:

— Tai grafas Tankredi... Dar gi todėl, kad ji pereitą šeštadienį išėjo iš jo namų.

— Tu meluoji! — ir Toneta sugriebė ją už gerklės. Mergina atstumė, kaimynė stumtelėjo dar tolyn ir neperstodama pradėjo šaukt: Jūs meluojate! — Toneta pradėjo smukt nuo vienos prie kitos, iki tol, kai mažoji Lerencina nesulaikė jos, apkabindama ir tarė: Vargšė Toneta!

Tada Toneta perstojo šukavusi ir nutilo. Paskum ji atsistojo ir nuleidusi akis, persismelkė per vyrų burį ir vaikų, kurie palydėjo ją švilpdami. Visi pažūrėjo jos įkandin. Ji paleido rankas.

Pasijutusi ji gale kaimo, apšviesto rytinės saulės spindulių, pakėlė ant galvos palaidinę, kaip tai daro į tolimą kelionę išeidamos moterys ir pasileido į vieškelį.

Vyrai paspaudė Mateo ranką ir pareiškė jam užuojautą. Jis pasakė jiems: Kas gi man, jei mano laimė baigėsi! O dėl pragyvenimo užsidirbsiu, juk aš batsiuovys!

Bet senis Kantalupi pasakė:

— Kas, kad batsiuovys?! Aš atidaviau ir dukrą ir kiemą, tai nei vieno nei antro neimsiu atgal.

Tokiu budu, Mateo vienas sugrįžo į Kalbaso. Stovinti už kalvos saulė taip pažvelgimo nepastebėjo savo namų ir išsiggando, lyg būtų išnykęs namas. Žolė suposi; jis įsiklausė, ar ji tikrai suposi?

Paskum išėjo į atvirą, jau mėlynuojančią pievą ir patraukė keliu.

(Užbaiga bus)

PALYDĖJO MERGUŽELĖ...

Palydėjo merguželė
Bernužėlį joti,
Už banguojančių juružių —
Priešų iškapoti...

Kai jie ėjo per laukelį
Perlo rasos krito,
Kai kalbėjo po žodelį —
Žvaigždžių žerkė.

Kai sustojo jie prie kryžiaus,
Dangus apsiniaukė
Ir bernužis ir mergužė
Ašarėles braukė.

Kai bernužis vienas jojo,
Žemė sudrebėjo,
Bėras žirgas kaip arelis —
Priešų link skubėjo.

Bijunas.

AKUSO GRUDELIAI

Nelaimingas vaikata del to, kad neturi pastogės sau galvai priglaust; jam gyvenimas rodo miglotas šešėlius; jis per visą savo amžių be tikslo klajoja, nerasdamas sau poilsini vietos. Sunku atverst vaikata į „civilizuotą“ žmogų. Vaikata nekenčia gyvenimo pažibų, delto, kad ji erzina; jis nekenčia ir niekina gyvenimą, delto, kad pats jau nebegyvena.

Kas retai verkia, tas nuo širdies verkia; kas pigiai lieja ašaras, tas mažą gailėsčio turi.

Turtas kartais gadina žmogų. Materialistas yra neigiamas idealistas. Pliakis tapęs di-turčiu, kartais nę pats nebežino kas esąs.

Žmogaus rojus — šeimos gyvenimas. Pasirijimas yra požymis tikslui atsiekt; pasirijimas pareina nuo valios tvirtumo; pasirijęs atsieks.

Žmogus žmogaus negelbėdamas yra žemėsnis guvulio. Iš nelaimės išgelbėtas ir gyvuls yra dėkingas.

Nusimines paliegti sieloje, kai geras tikslas į blogą išeina.

K. Kristutis.

S. L. A. Reikalai

SLA APSKRIO DARBUOTĖ

SLA. KETVIRTO APSKRIO IŠVAŽIAVIMAS.

SLA. IV-to Apskrčio, Connecticut valstijos, metinis išvažiavimas įvyks liepos 27 d. Kviečiu visas kuopas ir narius prie darbo, suorganizuotą į šį išvažiavimą tuksantinę minią. Žinokite broliai ir sesutės gerai, Apskritys surinktus centus visada paaugėja labdarybės reikalams, tad reikia stengtis, kad išvažiavime padarytume kodaugiau pelno.

Cia paminėsiu kam Apskritys auoko: SLA. Našlių ir Našlių Fondui \$359.64, Lietuvos k a r i u o m e n s ambulansui \$1,000.00, Lietuvos Šauliams \$250.00, Lietuvos Raudonajam Kryžiui \$250.00, Lietuvos universitetui \$100.00, Moksleivių Fondui \$150.00, Mariampolės Realei Gimnazijai \$50.00, Vilniaus nuvargusiems Lietuvos našliams \$50.00, New Britain Jaunuolių Mokyklai \$25.00, 124 kuopos jaunuoliams \$20.00. Viso paaugta \$2,304.64. Gražus Apskrčio darbas! Matot, kur yra Apskrčio sudėti centai surinkti išvažiavimuose. Broliai ir sesutės! Laukia mūsų aukos išties rankas našlaičiai, moksleiviai Lietuvos ir Amerikos, o ypatingai Vilniaus pavergtieji.

Tai, broliai ir sesutės, kvieskite visus profesionalus ir visus lietuvius į SLA. IV-to Apskrčio išvažiavimą. Programą bus labai gražus su įvairiais pamarginimais. Tokio programo dar niekas nebuvo surengęs. Čia tik dalį programo paminėsiu: Kalbės keli kalbėtojai, dainos chorai, merginų kumštynės, vaikų rystinės, triukų lenktynės, valgymas obuolių už čempionatą Connecticut valstijoje, ir daug kitoniškų žaislų. Išvažiavimui parinkta gražiausia vieta visoje Naujojo Anglijos, tai yra Kuhn's Park, Tunnix Hill, Bridgeport, Conn. Daržas labai puikiai įtaisytas. Šokių salė didelė. Atsiminkit, išvažiavimas arba metinė šventė šiais metais bus liepos 27 dieną. Bus švenčiama su didelėmis iškilėmis. Kas tik atsilankys įgaus tikrą upo pakėlimą.

Tai gi kviečiu visus į šią lietuvių tautinę šventę!

Rengėjų Draugas.

BRIDGEPORT, CONN.

SLA. 4-to Apskrčio Išvažiavimo Rengimo Komisijos Paskelbimas.

Kadangi 4-to Apskr. raštininkas jau rašė, kad 4-to Apskrčio metinis išvažiavimas įvyks liepos 27 d., 1930 metų, Kuhn's Parke, Tunnix Hill, Bridgeport, Conn., tai rengimo komisija matome reikalo pasisakyti, kad 4-to Apskr. vasarinis išvažiavimas yra rengiamas pilnoje tvarkoje. Surengimui dedame didžiausias pastangas, kad tinkamai surengti ir pilnai patenkinti atsilankiusius svečius. Pikniko vieta yra labai patogi ir prie didelio kelio, tai šale State Road (Danbury Road). Privažiutot labai patogiu. Parkas apsuptas didelių miškų; vėsu bus jei ir labai šilta diena pasitaikytų. Iš rengėjų pusės bus visko iki valios, kaip tai valgių ir skanių gėrimų. Programą patiekis 4-to Apskr. valdyba. Kas dar labai svarbu, tai rengėjai numato reikalą nurodyti kelią į parką nuvažiuoti.

Kelrodis: Nuo Waterbury, privažiavus Bearsley Park reikia važiuoti Noble Ave. iki trafiko šviesos, sukis po dešinę ir važiuoti iki North Ave. kelias New York, kol pasieksit kapynes Mt. Grove Cemetery; čia sukis į Danbury Road, veng

mylią važiuoti tiesiai ir vartai prie kelio bus ženklai išvažiavimui.

Nuo New Haven atvykus, laikytis kelio New York, iki Park Ave. imt North Ave., sukt po kairę ir kaip augščiau nurodyta. Nuo New York važiuoti iki Park Ave., imt po kairę Park Ave., važiuoti iki North Ave., sukt po kairę ir važiuoti kaip nurodyta augščiau. Gatvekarais imt Brooklawn car, važiuoti kol sustos, paimt transfer del Tunnix Hill Bus, kuris privezs prie parko.

A. Sapiega,

SLA. 4-to Apskr. Išvažiavimo Rengimo Kom. Narys.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

PHILADELPHIA, PA.

Importuoti Suriai SLA. 35 Kp. Piknike.

Kiekvienos šalies piliečiai gėrisi ir didžiulioji savo viengėnčių išdirbinių bei produktai. Nuo to ir mes, lietuviai, nepasileikame. Mes ir gi lietuviškais produktais didžiuliojame.

Tai gerai įrodo kad ir šis nuotikis: SLA. 35 kp. veikėjos-mokymų rengiamam kuopos piknikui jau užsakė gardžių lietuviškų surių. Piknike bus daug žymių svečių — kaip vietinių, taip ir iš apylinkės. Šie visi svečiai ir bus pavaišinti tikrai lietuviškais suriais, neįskaitant jau daugelio kitų skanių valgių ir gėrimų. Na, o suris su šaltu alumi kaip tik ir tinka.

Minimas didžiulis SLA. 35 kp. piknikas bus liepos 27 d., Vytauto Parke. Visi kviečiami šiame piknike buti.

Aš Busiu.

NEW KENSINGTON, PA.

Pranešimas SLA. 192 Kp. Nariams.

Liepos 27 d. pripuola SLA. 192 kp. mėnesinis susirinkimas, bet jis neįvyks, nes tą dieną įvyksta kuopos piknikas, į kurį visi rengiamės važiuoti. Bet kad nariai galėtų tą dieną užsimokėti savo mokesčius, finansų raštinninkas bus APLA. 9 kp. svetainėje nuo 12 val. Atsilankę nariai, galės ten savo duokles užsimokėti.

Beje, jei tą dieną lytų, tai piknikas įvyks 3 d. rugpjūčio. Malonėkit visi nariai tai gerai įsitęmyt ir dalyvaut kuopos parengime. Pakvieskit ir savo pažįstamus į šią mūsų kuopos pramogą atsilankyti.

J. Maslauskas, Komisijos Narys.

MAHANOEY CITY, PA.

Iš SLA. 211 Kp. Susirinkimo. SLA. 211 kp. susirinkimas įvyko liepos mėnesio 6 dieną, kuriame dalyvavo gana gražus būrelis narių. Po persikaitymui protokolo, buvo svarstoma abelinė kuopos ir podraug visos organizacijos reikalai. Mūsų kuopos darbštus organizatoriai perstatė, rodosi, apie septynis naujus narius. Sekretorius pranešė, kad narių kuopoje randasi 315, tik gaila, kad iš jų 12 yra sergantys. Išlo globėjai pranešė apie kuopos izdo stovį ir apie paskutinio kuopos baliaus pakmes. Padėtis izdo atrasta tvarkoj, o balius davė pelno \$29.98.

Prieita prie Seimo delegatų raportu. Susirinkime radosi visi delegatai išskiriant p-lę Mockaitytę, kuri tik sugrįžusi iš Chicago tuojau išvažiavo į Philadelphia toliau mokyti smuiku. Šią vasarą baigs augštesnius smuiko muzikos kursus ir po tam galės mokyti augštesiose mokyklose. Muzika tai didžiausia šitos mergaitės ambicija; jinai savo profe-

sijoje siekia ko augštesnių viršinių ir, sunkiai dirbant, reik pasakyti, kad jau sekasi.

Delegatai išdavė nuodugnų raportą, kurio susirinkusieji su didžiausiu įdomumu klausė. Visiems, išskyrus gal tris žmones, delegatų raportas patiko ir buvo priimtas. Taip gi kartu likosi užgirta visi Seimo tarimai. Buvo įdomu, kaip vienas čia vietinis „progresyvis“ lyderis bandė susirinkusiems įkalbėti, kad girdi delegatą netiesą kalbą; esą, aš viską žinau kas Seime dėjos. Bet susirinkusieji tik nusijuokė iš jo tokio „spyčiaus“, nes negalėjo suprast, kaip žmogus budamas daugiau 800 mylių nuo Seimo galėtų žinoti Seimo eigą geriau už tuos, kurie tame Seime dalyvavo. Gal but kad tai čia kokis „progresyvis“ „stebuklas“, kuris kitiems žmonėms nėra suprantamas.

Na, ant pabaigos, likosi nutarata surengti išvažiavimą su šokiais gal į Lakeside Park, jei tik bus galima patogioji dienų gaut vietą. Išrinkta komisija iš prityrusių ir nenulistančių darbuotojų, tai manoma kad pasekmės bus geros. Mat praėjusią vasarą SLA. 211 kp. buvo surengusi tokį linksmą išvažiavimą, tai visi kurie turėjo laimės tame išvažiavime dalyvaut, dabar prašo, kad kuopa vėl surengtų. Na, surengs ir dar pūkiau, negu pernai, nes dabar turi daugiau patyrimo, o pernai tai buvo tik pirmas bandymas. O vienok tai buvo puikiausias ir gražiausias parengimas, kokį šios apylinkės lietuviai kada turėjo.

Toliau parašysiu daugiau.

SLA. 211 Kp. Koresp.

ROSELAND, ILL.

Iš SLA. 139 Kp. Susirinkimo. Ketvirtadienio vakare, liepos 3 d., SLA. 139 kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinkimas ėjo savo prapasta eiga. Nariai, sustoję eilėje prie finansų sekretoriaus stalo, mokėjo savo mėnesines mokesčius, įvairios komisijos išdavinėjo savo raportus, buvo duotas įnešimas ir nutarata rengt pikniką ir tt. Pagaliau kuopai pirmininkaujęs p. Šarkiuinas pakvietė Seimo delegatus išduot raportą. Buvusių Seime delegatais Klibo, Klibienės ir Ilanio susirinkime nebuvo, todėl raportavo tik Petronis, Bacevičius ir Šarkiuinas. Visų šitų trijų „ponelių“ raportai nebuvo tai jokie raportai, o tik agitacinės prakalbos už „naująją“ ir „legalę“ Pildomąją Tarybą ir jos pasibėžtus tikslus — griaut SLA. iš pat jo pamatų.

Petronis primelavo (ir kaip primelavo! Red.), kad prez. Gegežis atvažiavo Seiman iš Pennsylvanijos su gausia mušėliu, kuriems iš SLA. izdo buvo mokėta po \$25 į dieną; kad iš Seimo išmesti trūkšmadariai Gegežio buvo išanksto įskųsti policijai ir federalinei valdžiai ir nekuriems „progresyvių“ vadams net išanksto turėjo varantus išpirkęs; kad visi išmestieji buvo „brutališkai“ sumušti; kad gegužinė P. T. buvo prisaiškinta dar nepriimtos naujos konstitucijos priesaika su „taip man, Dieve, padėk“. Gi Bacevičius ir Šarkiuono „spyčiai“ buvo kupini dar šlykštesnių melų, niekinimų, kolonijų ir šmeižtų. Jiedu „raportavo“, kad gegužininkai sueikvojo šimtus tuksantų dolerių ir už tai dabar jau turės sukrimyt kalėjimuose.

Nors šitie jų melai buvo atremti, bet užsispyrusiems bylinėtis „pažangiesiems“ buvo tai tik policisto buožės rodymas, tik gynimas „žulikių“, „niekšų“ ir „švindelninkų“. Laitke šitų „raportų“ vienas dalykas pasaiškėjo, tai kad „pažangieji“ yra nusistatę nesijust S. L. A. Centran 139 kp. narių surinktų mėnesinių mokesčių.

Po priėmimo delegatų raportu, kilo klausimas: kodėl jie nenori siųst Centran narių mokesčius? Čia Šarkiuinas ir Bacevičius visai išsisukinėjo, bet vienok, galų gale, nedrąsiai pripažino, kad „pažangiesiems“ yra reikalingi pinigai advokatams užmokėti už vedimą bylos, kuri yra dar tik pradinė, o po kokių sekti prieš gegužininkus dar visa eilė kitų bylų, kurioms teks išleisti net keli dešimtukai tuksantų dolerių.

Buvo duotas įnešimas, kad kuopos valdyba siųstų narių mokesnius kas mėnuo SLA. Centran. Bacevičius davė pataisymą, kad būtų pasiųsta Centran mokesniai tik tų narių, kurie to reikalau. Kilo ilgos ir karštos diskusijos. Buvo net reikalau, kad šitam klausimui išrišt būtų atvirutėmis suaukštas specialis susirinkimas. Bet „pažangiesiems“ pasisekė šį klausimą nutrinti taip, kad nebuvo leista balsuoti nei pataisymo, nei originalaus įnešimo. „Progresyviai“ piestu stoji prieš šaukimą specialaus susirinkimo. Vieton to, Šarkiuinas išsitraukė iš kišenės „Vilnius“ redakcijos pagamintą rezoliuciją, užgirančią „pažangiųjų“, „legalę“ P. T. Rezoliucija buvo pervaryta.

Šitaip „pažangiųjų“, „stymrolierių“ nuvoliotas šis opus klausimas suklėdė nepasitenkinimą net tų narių, kurie pirmiausia net plojo Petroniui, Bacevičiui ir Šarkiuoniui. Nekurie nariai pareikalavo, kad jiems būtų sugrąžinti atgal įmokėti pinigai. Kiti griežtai reikalavo, kad jų pinigai tuojau būtų išsiųsti S. L. A. Centran New Yorke. Čia mūsų „pažangieji“ jautėsi kaip ant skaurados spraginiai. Nežinodami už ko griebtis, vienus jie pradėjo pašiept, kitus net išdumino.

Ant galo Bacevičius paaiškino, kad „pažangiesiems“ ant kiek yra svarbu turėt savo saujoje kuopos narių surinktas mokesnes mokesčius, tai ant tiek ir svarbu yra teisme parodyti, kad už naująją ir „legalę“ P. T. ir už jos užvestąją teismę bylą visa 139 kp. stovi kaip muras. Visi susirinkime buvo tik apie 47 nariai ir didžiulia, suprantama, buvo „progresyvių“. Kuopoje gi narių yra virš 200, tad „progresyviams“ buvo gyvo reikalavimui sudaryti tokia atmosfera, kad buk su jais eina ir visi tie nariai, kurie susirinkime nebuvo.

„Atžagareiviuose“ 139 kp. nariuose besiskirstant pasireiškė mintis, kad rugpjūčio mėnesio susirinkimą teks laikyti atskirai nuo „progresyvių“ ir patiekti surinktas savo mokesčius pasiųsti SLA. Centran, kad neprarast SLA. nariams teikiamų privilegijų ir teisių.

Julius Švitra.

WORCESTER, MASS.

SLA. 318 Kp. Veikimas.

Pradžioje birželio SLA. 318 kp. turėjo surengus du piknikus. Parengimai buvo pasekmingi.

Liepos 20 d. SLA. 318 kp. rengia ekskursiją į Rhode Island, New Port Beach'ų. Busai šiai ekskursijai jau paimti. Tikietai, į abu galų, \$2.50 ypat. Visi rengiasi važiuoti. Kas dar neturi tikietų, meldžiami užsisakyti pas kuopos valdybą ir komisijos narius: J. Dvarecką, K. Budinavičių, A. Kriaučialį, J. Krasinską, M. Kaselį, J. Laurinaitį. Nepraleiskit progos. Bus tai gražus pasižmonėjimas tas mūsų išvažiavimas!

Taip gi nutarata surengt dar vieną pikniką rugpjūčio mėnesio. Šio pikniko surengimo komisija išrinkta iš šių narių: A. Šablinskis, J. Laurinaitis ir J. Babraitis. Jie rūpinsis, kad tą pikniką kogeriausiai surengs.

Delegatams Sugrįžus.

Iš SLA. 36-to Seimo visi mūsų kuopos delegatai sugrįžo gerame upe. Raportus delega-

tai išdavė kuopos susirinkime liepos 6 d. Raportai priimti su aploidsmentais.

Mirė P. Mitrikienė.

Visi Seimo delegatai gerame upe, tik viena delegatė, p-lė Julė Mitrikaitė, nuliudusi, nes sugrįžus iš Seimo rado savo motiną ant mirtino patalo. Ponia P. Mitrikienė mirė liepos 3 d. Palaidota liepos 7 d. su didžiausiomis iškilėmis Notre Dame kapynėse.

Labai apgailėtinas įvykis. Visi reiškiamė didelės užuojautos Mitrikų šeimymai.

SLA. 318 kp. susirinkime liepos 6 d. nutarata nupirkt velionėi Mitrikienėi gėlių bukletą. Ant vietos surinkta \$10.07 aukų, už kurias ir nupirkta bukietas. Nors velionė Mitrikienė prie SLA. nepriklausė, bet daug sykių del mūsų organizacijos dirbo.

SLA. 57-toje Kuopoje.

Chicago Seimo delegatas Antanas Stoškus, kuris dalyvavo Meldžio svetainės „Seime“ liepos 5 d. prapule Kansigmont ežere. Minimos dienos naktį jis buvo išėjęs žuvaut, bet nesugrįžo. Rasta tik jo drabužiai; jo iki šiol dar nesurasta.

SLA. 57 kp. susirinkime, po „progresyvių“ delegatų raportu, nubalsuota narių mokesčių nusiųst SLA. Centran. Šitaip pasielgiant, dalis narių smarkiai pasipriešino. Ne progresyviai nariai deda pastangas, kad SLA. Centras pasirūpintų iš „progresyvių“ atimt 57 numerį ir jį pavestų didelei didžiūmai narių, kurie nėra „progresyviai“ ir kurie su pastarųjų taktika nesutinka.

Visi SLA. 57 kp. nariai turėtų sekt poną K. Lekecką, A. Bernotą, G. Kybą ir kitus. Visgi Šalaviejaus, Jusiaus, ir kt. gyrimasis, kad „visi“ SLA. 57 kp. nariai eina su „progresyviais“ nuėjo vėjaus. Šiuo momentu SLA. 57 kp. nariai, jų didžiulia, rimtai į SLA. žiūri ir patartina jiems, kad jie nesiduotų komunistams už nosių vedžioti.

J. Krasinskas.

BRIDGEPORT, CONN.

SLA. 51 Kp. Rezoliucija.

SLA. 51-ma kuopa susirinkime, laikytame liepos 1 d., 1930, 407 Lafayette St., Bridgeport, Conn., aptarus reikalus SLA. 36-to Seimo, atsibuvusio Lietuvių Auditorijoj, Chicago, Ill., birželio mėn. tarpe 16 ir 21 dd., 1930 metais, šiuo pareiškia pilną pritarimą SLA. 36-to Seimo eigai ir nutarimams Pildomosios Tarybos išrinkime susidedančių iš šių narių: Prez. S. Gegužis, Vice-Prez. A. Mikalauskas, Sekr. P. Jurgelutė, Iždininkas K. Gugis, Ižd. Globėjai M. A. Raginskis ir J. Januškevičius, Jr. ir Doktoras Kvot. Dr. E. G. Klimas ir kitas visas komisijas Seimo patvirtintas.

Taip gi reikalaujamos dabartinės SLA. Pildomosios Tarybos stovėti sargyboje SLA. organizacijos reikalų.

SLA. 51-mos Kuopos Valdyba ir Nariai:

Pirm. A. J. Viznis,

Rašt. A. Katinas.

Nariai:

A. A. Sapiega,

H. A. Sapiegiene,

Barbara C. Viznis,

Petronė Balunas.

(Antspauda)

PHILADELPHIA, PA.

Trūkšmingas SLA. 10 Kp. Susirinkimas.

SLA. 10 kp. susirinkimas įvyko liepos 2 d. Mūsų „tavorščiai“ į susirinkimą atėjo susiorganizavę ir prisirengę kuopą suskaldyti.

Prie SLA. aš prigiliu jau 35 metai, bet šiame susirinkime, kurie vairuoja kuopą ir daboja tik pirmą kartą. Vienas iš „tavorščio“ štai ką paaiškino: girdi, seni žmonės bijo važiuoti

automobiliais, eroplanais ir tt. Progresas viską verčia, tai ir SLA. priverstė skilt. Anot to „tavorščiaus“ progreso niekas nesulaikys. Iš to reikia daryti išvadą, kad „progresuojantiems“ komunistams niekas nėsulaikys ir SLA. milioną dolerių pasisavint, nes tai senų narių, per virš 40 metų, taupyti pinigai. Ir tas, žinoma, „tavorščio“ akimis žiūrint būtų „legališka“. Žinoma, „tavorščiams“, „legališka“ ir tie dalykai, kurie visam pasauliui nėra legališki.

Antras „tavorščius“ A. S. pradėjo cituoti Brooklyno komunistų organą, kad SLA. izdas esąs pavojuje, nes ten, anot to žmogpalaikio, susispietę sukčiai ir darbininkų išnaudotojai. Čia kuopos prezidentas ir kai kurie nariai norėjo sustabdyti pašaliniam nariui skaityt tą komunistų organą, nes korespondencijų ir laiškų skaitymas prigili kuopos sekretoriui, o ne bi kam. Duota taip gi pastaba, kad SLA. izdas yra tvarkoje ir jam nėra jokio pavojaus, nes jį kontroliuoja Jungtinių Valstijų valdžia, kuriai kasmet pilna atskaityta išduodama. Bet „tavorščiai“ visviena neklaušė ir tą „apskaitą“ iš Brooklyno komunistų organo skaitė toliau.

Tas pats „tavorščius“ A. S. norėjo skaityti rezoliuciją, kurią komunistai išanksto buvo prirengę, bet kuopos prezidentas ir nariai pareiškė, kad rezoliucijų pagaminimui renkama tam tikra komisija kuopos susirinkime, o ne pašaliniai nariai rezoliucijas atsineša. Todel prezidentas pareiškė, kad jis neleis jokių rezoliucijų skaityti. Tuomet „tavorščiai“ pradėjo kelt truksmą. Kuopos prezidentas ir nariai apleidė susirinkimą, o „tavorščiai“ pasiliko savo rezoliuciją skaityti.

A. M. Jocius.

MANCHESTER, CONN.

Iš SLA. 207 Kp. Susirinkimo. SLA. 207 kp. pusmetinis ir visuotinis susirinkimas įvyko 2 d. liepos. Susirinkimą tvarkė pirm. J. Tvaronaitis. Po apsvartymo kai kurių reikalų, buvo išduotas raportas su faktavių pikniko. Komisijos narė L. Strugienė raportavo, kad nuo parengimo kuopai liks pusėtinai pelno.

Po tam Seimo delegatas A. Birieta išdavė raportą. Raportas buvo ilgokas, bet visi su žingeidumu klausė. 36-to Seimo raportas priimtas vienbalsiai.

Delegatas A. Birieta, varde SLA. Pildomosios Tarybos, pradžioje visų 207 kp. narių but ištikimais SLA. įstatams ir Pildomajai Tarybai. Taip gi nurodė, kaip „progresyviai“, trukšmuodami, norėjo Seimą išardyti. Delegatas prašė visų SLA. 207 kp. narių nesiduoti save klaidinti, nes „progresyviai“ dabar sleiks visokius šmeižtus ir propagandą prieš SLA. Pildomąją Tarybą, kuri buvo išrinkta Seime 20 d. birželio Lietuvių Auditorijoj, Chicago, Ill.

Susirinkusieji nariai bei narės ramiai išklausė ir sutiko su delegato nuomone. Kas reikė, kad SLA. 207 kp. pilnai užgyrė 36-to Seimo darbus ir pasiūkė ištikimybėje sergėti ir gint S. L. A. organizaciją nuo visokių užpuolimų, atskalamų.

Kaip tikrai sugrįžau iš Seimo, tai teko man kalbėtis bemaž su visais SLA. 207 kp. veikėjais apie tai kas nutiko 36-tame Seime. Visi veikėjai reikė apgailą, bet nei vienas nekalantino SLA. Prezidento nei Pildomosios Tarybos. Visi sakė, kad tai buvo neapgalvotas ir nekingas „progresyvių“ darbas.

Kaip tikrai sugrįžau iš Seimo, tai teko man kalbėtis bemaž su visais SLA. 207 kp. veikėjais apie tai kas nutiko 36-tame Seime. Visi veikėjai reikė apgailą, bet nei vienas nekalantino SLA. Prezidento nei Pildomosios Tarybos. Visi sakė, kad tai buvo neapgalvotas ir nekingas „progresyvių“ darbas.

SLA. 207 kp. visi veikėjai, kurie vairuoja kuopą ir daboja tik pirmą kartą. Vienas iš „tavorščio“ štai ką paaiškino: girdi, seni žmonės bijo važiuoti

SLA. Kalendorius

APSKRIO BEI KUOPU PARENGIMAI

BRIDGEPORT, CONN., SLA.

IV Apskrčio metinis išvažiavimas bus liepos 27 dieną, Kuhn's Park'e, Tunnix Hill, Bridgeport, Conn. Bus įžymus programos: dainos, prakalbos, žaismės. Prašome visų dalyvaut.

ROCKFORD, ILL., SLA. 77 kp.

piknikas įvyks sekmadienį, liepos 20 d., King's Miške. Pradžią 10 val. ryte. Bus gera muzika ir duodama dovanos (prizai).

NOKOMIS, ILL., SLA. 148 kp.

piknikas bus liepos 20 d., pasukininką tarpe Nokomis ir Witt, prie hard road, No. Nokomis važiuojant į vakarus po kairę pusei. Visi kviečiami atsilankyti.

PHILADELPHIA, PA., SLA.

35 kp. piknikas įvyks liepos 27 d., Vytauto Parke. Meldžiame visus atsilankyti.

CHICAGO (BURNSIDE), ILL.,

SLA. 348 jaunuolių kp. Truck Party į Lake Indiana, Black Hawk Summer Resort įvyks liepos 27 dieną. Trokas važiuojančių lauks prie E. 90-th St. ir Eberhart Ave. Bilieto kaina \$1.00. Bus duodama pietūs.

NEW KENSINGTON, PA., S.

L. A. 192 ir 363 kuopų bendras piknikas bus liepos 27 d., Creighton, Pa., ant Vidros farmos. Visi meldžiami atsilankyti.

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos mūsų organizacijos parengimus atsilankyti.

kokiai tai partizanų grupei. S. L. A. 207 kp. nuo jos susitvėrimo 15 metų atgal visuomet rimtai svarstė SLA. reikalus ir niekuomet dar nesutvėrė savo garbės vainiko, ir juo apsisvainikavus priziada savo ištikimybę tai didžiulei lietuvių organizacijai.

A. Birieta,

SLA. 207 Kp. Koresp.

COLLINWOOD, OHIO.

Iš SLA. 362 Kp. Darbuotės. SLA. 362 kp. darbuojasi smarkiai. Savo gyvavimo trumpu laiku ji jau gerokai atsžymėjo tarpe vietinių lietuvių ir svetimų tačių. Liepos 6 d. ši kuopa turėjo surengus pikniką V. ir B. uky. Nors iš ryto ir lijo, bet į pikniką žmonių susirinko gana gražus būrelis. Žaidimai pradžioje 11 val. ryte ir baigė 10 val. vakare. Už žaidimus teiktos dovanos. Šokiai prasidėjo 1 val. ir tęsėsi iki 6. Vakarpikniko rengimo komisija suprašė visus svečius į grupę ir pakvietė visus drauge su SLA. 362 kp. nariais nusitraukti pavėkslą. SLA. narys A. J. Nauchin nutraukė viso pikniko ir kelių grupių pavėkslus. Po to prasidėjo lietuviški šokiai ir dainavimas lietuviškų dainų. Smagi programa tęsėsi iki 10 val. vakare.

Svečiai iki valios prisilinksminę, prisizaidę grįžo namo pilnai patenkinti.

SLA. 362 kp. valdyba ir pikniko rengėjai taria atsilankiusiems širdingą ačiū. Podraug praneša, kad kuopa šią vasarą rengia dar vieną tokį pikniką, kuris įvyks rugpjūčio 17 d. toj pačioj vietoj. Komisija dės pastangas, kad šis piknikas būtų vienas iš geriausių šios visos apylinkės parengimų. Prašome visų šio parengimo laukt ir jame skaitlingai dalyvaut.

PROTOKOLAS

SLA. 36-to SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO
16-21 DD., 1930 M., CHICAGOS LIETUVIŲ
AUDITORIJOS, CHICAGO, ILL.

(Tąsą)

Tokie dalykai kaip i Lietuvą ekskursijos, Susivienijimo galėtų pasidaryti visai populiari, kurie organizacijai netik kad nieko nelėšnotų, bet nešty nemažai naudos. Pirmoji ekskursija tai buvo tik bandymas ir mes tokiuose reikaluose neturėjome reikalingų patyrimų. Taigi ateityje jei tas butų kartojama, tai praėjus patyrimais galėtume daug pasinaudoti. Bet suprantama, kad su laivų kompanijomis reikia turėti aiškias ir tvirtas sutartis, kad jokie nesupratimai ir nesmagumai negalėtų įsiskverbti.

Pildomosios Tarybos Suvažiavimai ir Darbuotė.

Nuo praeito Seimo iki šiam, Pildomoji Taryba turėjo keletą suvažiavimų, kuriuose buvo svarstyti ir išspręsti įvairūs organizacijos reikalai. Tokių reikalų, kuriuos Pildomoji Taryba Seimų protarpuose turi atlikti, susirenka gana daug, o ypatingai pastaraisiais metais jų daug buvo. Vienok visi tie reikalai be jokio išėmimo buvo apsvaistyti ir išspręsti sulig geriausio mūsų supratimo. Tai rodosi ir viskas ką žmogus gali padaryti. Bet visgi atsirado žmonių, kurie reikšė nepasitenkinimo Pildomosios Tarybos darbuote, sakydami, kad vieną kitą dalyką netaip išsprendė, kaip kad turėjo išspręsti. Buvo, žinoma, ir tokių, kuriems nei vienas Pildomosios Tarybos darbelis nepatiko, nepaisant ką mes veikėm ar tarėm, tai viskas buvo negerai. Tačiau mes visi žinom, kad yra žmonių su tokiu nusistatymu, jog nepaisant kaip Pildomoji Taryba Susivienijimo reikalus butų sprendusi, tai visviena tiems žmonėms nebutų įtikusi. Delko taip yra, tai aiškinti nereikia, nes kurie dalykus tėjimam, tai žinom. Ir čia gerbiamieji turite pastebėti su visu rimtumu, kad žiurint iš šalies yra daug lengviau barti ir kritikuoti, negu užimti atsakomą vietą ir atlikti tą patį darbą.

Kaip minėjau, Pildomoji Taryba turėjo keletą suvažiavimų, apsvaistė ir išsprendė daug įvairių organizacijos reikalų ir kadangi visi tie tarimai savu laiku tilpo mūsų organe „Tėvynėje“, taip kad visi SLA. nariai turėjo progos tuos tarimus skaityti ir kuopiliausiai su jų turiniu susipažinti, todėl aš nematau reikalo nei svarbos tuos tarimus čionai kartoti. Bet jei kas iš gerbiųjų Seimo dalyvių panorės sužinoti apie kokį nors Pildomosios Tarybos nuosprendį plačiau, tai su mielu noru bus paaiškinta kuopiliausiai.

Konstitucijos ir Pildomosios Tarybos Rinkimai.

SLA. Konstitucija nusako, kad Seimas renka Pildomąją Tarybą ir tt. Bet SLA. nariai pritaria visuotinam balsavimui ir reikalauja, kad Susivienijimo viršininkai pačių narių balsais butų renkami. Gi kad prisilaikyti įstatų ir patenkinti tulų valstijų reikalavimus ir kartu patenkinti SLA. narius, tai buvo vartojama štai kokia procedūra: Turėdavom nominacijas ir rinkimus, ir kurie asmenys pačių narių balsavimu būdavo išrinkti i Pildomąją Tarybą, tai tiksliai formalumo delei Seimo delegatų balsuodavo už tuos asmenis, kurie išrinkti, kad padaryti rekordą. Gi prieš visuotiną balsavimą išrinktą Pildomąją Tarybą Seimo nariai nebal-suodavo. Na, ir šitokia procedūra nepadarė niekam nei mažiausios skriaudos, valdžia nieko nesakė, nariai buvo užganėdinti ir kartu visi buvo patenkinti. Praeitam Seime tačiau šitai procedūra, kuri per daugelį metų buvo visų respektuojama, pasireiškė priešingumo. Tokiu būdu šandien pas mus atsiranda štai kokis klausimas: jeigu visų narių balsavimas reikale rinkimo Pildomosios Tarybos Seimo delegatų nebus respektuojamas, tai ką daryti tuomet? Atrodytų, kad pasilieka tiksliai vienintelis dalykas, kuris butų logiška tokiame atsitikime ir kurį butų galima daryti, tai yra panaikinti visuotiną balsavimą rinkimus ir tuomet lai butų visų aiškiai suprasta be jokio nuomonių skirtumo, kad Seimas renka Pildomąją Tarybą. Tuomet butų iš organizacijos prašalinta tas nesupratimas, kuris nieko gero nežada.

Suprantama, šitokis nusistatymas pasėty SLA. nariuose didelio nepasitenkinimo ir tiems, kurie tiki i kuopiliausią demokratiją, padarytų daug nesmagumo ir neturiu mažiausios abejonės, kad toks žygis padarytų žalos ir pačiam Susivienijimui. O prie šito dasileisti, butų sunkus ir nedovanotinas prieš organizaciją prasižengimas. Turėtų buti mūsų visų šventa pareiga dabo-ti Susivienijimo papročius ir tradicijas, kurie lietuvių susiėlpimo ir kultūros centrą — Susivienijimą iki šiandieninio laipsnio išaugino. Kalbėdamas už save, aš turiu pasakyti, kad aš visuomet buvau visuotinio balsavimo rėmėju ir šiandien tokiu pasilieku. Todel gerbiamieji, jei nenorim visuotinio balsavimo nustoti, tai tada turim padaryti taip vadinamą džentelmenų sutartį, kad respektuosim visuotiną balsavimą atliekamus rinkimus, kurie yra didžiūms SLA. narių valia.

Susivienijimo Ateitis.

SLA. ateitis randasi pačių organizacijos narių rankose, nes kiekvienas narys turi tam tikrų pareigų, kurias privalo atlikti ir mano įsitikinimu yra, kad nuo narių šitų pareigų atlikimo priklūs Susivienijimo ateitis. Pirmoje vietoje SLA. nariuose turi viešpatuoti teisingumas ir kiekvienas turim atminti, kad nepriva-

lom daryti kitiem to, ko nenorim kad kiti mums darytų. Turim suprasti, kad kas yra skriauda mums, tai tas yra skriauda ir kitiems. Žodžiu, mes vienas antram turim buti teisingi ir prie kiekvienos progos vienas antram sulig geriausiu mūsų išgalių gelbėti. Šituose pareiškimuose gludi fraternalizmo principai ir idėjos.

Toliaus, mes turim rimtai susirupint mūsų augančio jaunimo klausimu ir gyvai dirbti prašalimui iš-tautėjimo pavojaus, kuris gresia Amerikos lietuvių gyvenimui. Susivienijimui nėra kito šaltinio, iš kurio galėtų pasisemti naujų jėgų, be augančio mūsų jaunimo. Iš Lietuvos ar iš kitų šalių suvis nežymus skaičius lietuvių i Amerikos Jungtines Valstijas yra įleidžiama, tokiu būdu mes turim kreiptis prie jaunimo ir jame surasti organizacijos darbams naujų jėgų šaltinį, kad galėjus užpildyti tas spragas, kurios mūsų Susivienijimą laiks nuo laiko pasikartoja. Čia yra šventa pareiga visų SLA. narių, kurie yra tėvais ir motinomis, savo vaikučius prirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, reiskia prie tos pačios organizacijos, prie kurios mes patys priklausome. Juk yra faktas, kad lietuviai tėvai retas kuris nėra savo vaikučius apdraudę įvairiose „Insurance“ kompanijose, kuriose kur kas brangiau reikia mokėti, negu Susivienijime. Tai kodėl tuos vaikučius neprirašyti prie Susivienijimo, kur yra daug pigiau, prankiau ir geriau.

Toliaus, privalom kreipti daugiau domės i mūsų pasenusius ir pavargusius narius, kurie ar del senatvės, ar del nesveikatos nebegali sau pragyvenimo užsidirbti ir nėra kam tuos mūsų nelaimingus narius aprūpinti. Gerai, kad daugelis mūsų narių šitais reikalais susirupinę ir pastarais laikais gan plačiai kalba darydami įvairių sugestijų bei patarimų. Tuli siulo įsteigimą prieglaudos namo, kuriame mūsų seneliai galėtų baigti savo gyvenimo dienas be jokių rūpesčių. Šita nėra nauja idėja, nes per daugelį metų Susivienijimas stengėsi to tikslo pasiekti, bet nesisekė ir pagaliau visuotinu narių balsavimu pats prieglaudos namo fondas buvo likviduotas ir pinigai, kurie buvo tam fonde, buvo perduoti Našlių ir Našlaičių Fondui. Taip kad aš prisitūbijau ir dabar, begu tai bus galima sukelti reikiamo entuziazmo mūsų nariuose ir abelain lietuvių visuomenėje, kad butų galima imtis darbo tokią įstaigą įkurti ir palaikyti. Mano supratimu tai neįmanomas dalykas, nes aš žinau, kad aukomis tokios įstaigos nei įkurti nei palaikyti nebus galima, o taip gi pilnai suprantu ir žinau ką tai reiskia apdėti narius nepaprastais mokesčiais. Pagaliau, šiandien prisirengusių dar nėra, kurie galėtų įrodyti skaitlinėmis kiek įkurimas ir palaikymas tokios įstaigos apsieitų. Kalbant Našlių ir Našlaičių Fondo reikalų, aš sutinku, kad i tą fondą mūsų nariai visai mažai įmoka ir daugeliu atvejų apie tai aš esu prisi-mings, kaip viešose prkalbose, taip ir kuopų susirinkimuose. Tatai ir dabar pakartojau, kad nebutų per daug, jei SLA. nariai i Našlių ir Našlaičių Fondą sumokėtų bent po vieną dolerį i metus. Vienas doleris metuose labdarybei ir tokiame tikslui, kaip šelpimas našlių ir našlaičių, yra visai maža auka, o didelė parama tiems, kurie tos paramos reikalingi. Įmokant i Našlių ir Našlaičių Fondą daugiau pinigų, butų galima sušelpiti daugiau tų nelaimingųjų ir didesnėmis sumomis.

Dar vieną dalyką norėčiau priminti, kuris mano supratimu yra svarbus kalbant apie Susivienijimo ateitį, tai įvedimas augštesnių apsaugos skyrių. Tiesa, šitas buvo bandoma keletas metų tam atgal, bet pagel-daujamų davinį nepasiektą. Tuomet visai mažas skaičius SLA. narių norėjo įstoti i tuos augštesnius laipsnius. Bet praėjus patyrimai šito klausimo svarbumo nei reikalingumo nei kiek nesumažina ir aš tvirtai tikiu, kad už keliolikos metų mūsų Susivienijimas tokius laipsnius turės. Todel, dabar kaip tik butų tinkamas laikas apie tai kalbėti Seime, apskričiuose, kuopose ir per organą, kad mes prigyvename naują gaidynę ir šios gaidynės reikalavimai yra kitokėsnai, o mes norėdami progresuoti prie tų reikalavimų turim prisitaikinti. Mano supratimu jei tik mes pajėgsime perma-tyti gyvenimo atmainas ir pasistengsime prisitaikyti prie tų atmainų, tai Susivienijimui jokio pavojaus nebus ir jis augs ir progresuos. Delto ir šios mintys yra skleidžiamos, kad mes susirupintume, butume budrus ir stovėtume mūsų organizacijos reikalų sargyboje.

Mano Abelnai Darbuotė.

žvelgdamas i mano dviejų metų darbuotę abelnai, turiu smagaus prisiminimo, kad per pastarus du metu prisiejo daug daugiau padirbėti, negu kada pirmiau per tiek pat laiko. Tas reiskia, kad organizacijai augant nariais ir turtu, dauginasi ir darbai, kas yra sveiku, nes kur yra darbo ten yra ir naudos. Tiesa, atsirasdavo darbo ir tokio, kuris neturėjo buti ant Susivienijimo sukrautas, bet ką gi daryti, kad taip įvyksta ir susida-ro tokia padėtis. Patyrimas mums įrodo, kad žmonių gyvenime tokios klaidos yra dažnai kartojamos ir nepaisant ką mes nedarytume, tai visvien tų ydų nepa-naikinsime.

Jau sakiau, kad darbo turėjau daug, bet visus tuos darbus, kurie sulig konstitucijos priklausau Prezidentui, atlikau taip greit ir sąžiningai, kaip gyvenimo aplinkybės leido ir kaip protas diktavo. Be šitų tiesioginių pareigų, vienur tai kitur Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nauda! pasakiau prakalbų, dalyvavau suvažiavimuose, išvažiavimuose ir susirinkimuose kaip Centro, Apskričių taip ir kuopų. Prie kiekvienos progos stengiausi skieisti Susivienijimo tikslus visur, kur tik ma-čiau yra reikalo ir naudos. Žinau gerbiamieji, kad jūs

nuo manęs daugiau nereikalaujat, žinau kad jūs mano darbą įvertinate ir tikite, kad aš padariau tiek, kiek ir kitas butų padaręs.

Baigdamas šį savo pranešimą-raportą širdingai dėkoju SLA. nariams, kurie tiek daug kartų išreiškė man savo pasitikėjimo, paduodami už mane savo balsus kaip nominacijose taip ir rinkimuose. Tikėkit man gerbiamieji, kad šitai aš kuopiliausiai įvertinu, nes ištikrųjų kasgi šiandien butų man maloniau, jei ne tas pasitikėjimas narių tos organizacijos, kuriai per tiek metų tarnauju. Jei bus leistina Susivienijimui tarnauti ir ant toliaus, tai bus mano pareiga ir ateity, kaip buvo praeity, visuomet daboiti ir saugoti Susivienijimo reikalus. Ir kadangi praeity Pildomosios Tarybos rinkimai buvo labai įtempti, taip kad tuli žmonės įkritę desperacijon prirašė ir prikalbėjo daugelį nebutų dalykų, kurie visiškai neatatinka teisybei, tai aš čionai viešai turiu pareikšti štai ką: Kad aš iki tol Susivienijimui Lietuvių Amerikoje tarnausiu, iki Susivienijimo nariai mano tarnavimu norės, arba iki mano gyvenimo aplinkybės man leis. Viskas aišku, nėra už ką ginčytis, nes tas narių valioj ir šitame jie sprendžia, o ne kas kitas.

Tariu ačiu nariams Pildomosios Tarybos, įvairių Komisijų, redaktoriui p. Vitačiui, jo pagalbininkui p. Bajorui, Generaliam Organizatoriui p. Žukui, įvairiems apskričiams, kuopoms ir kartu visiems gerbiams SLA. darbuotojams, kurie per pastarus du metu nenu-ilstančiai ir sutartinai dirbo mūsų gerbioms organiza-cijos naudai. Nesa mūsų visų šitas bendras darbas ir Susivienijimui atsidavimas padarė nemažai progreso, kuriuomi visi turime teisės džiaugtis.

Šitas Seimas skaičium dalyvių beabejonės yra didžiausias visoj SLA. istorijoje, čia yra suvažiavusių ir iš arti ir iš toli SLA. veikėjų ir nėra mažiausios abejonės, kad Susivienijimo nariai šią savaitę žiūrės i Chi-cagą ir dabos mūsų žygius. Žiūrės i Chicagą ir visa Amerikos lietuvių visuomenė, nes Susivienijimas Lie-tuvių Amerikoje, ar kas nori ar nenori, vaidina svarbų vaidmenį Amerikos lietuvių gyvenime. Todel broliai ir sesutės pasistengkime praveisti tokius tari-mus, kurie nešty Susivienijimo nariams naudą, kurie sustiprintų viltį ir dvasiją netik Amerikos lietuvių visuomenės, bet kartu ir pačios Lietuvos visuomenės, nes aš žinau, kad kaip Amerikos lietuvių visuomenė taip ir Lietuvos visuomenė, visi mūsų žygius daboja ir trokšta, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pasi-likty tuo lietuvių piliorium, koku iki šiol buvo.

Su gilia pagarba,

St. Gegužis,
SLA. Prezidentas.

2. SLA. Vice Prezidentas V. Kamarauskas perskai-to savo raportą. Įnešta ir paremta raportą priimti ir Seimas vienbalsiai priėmė nutarimą. Raportas seka-mas:

SLA. VICE PREZIDENTO RAPORTAS

SLA. 36-tam Seimui, Birželio 16 d.,
1930 m., Chicago, Ill.

Gerbiamieji Seimo Delegatai:—

SLA. Vice Prezidento urėdas mažas tad ir iš savo tiesioginių pareigų daug ką raportuoti neturiu. Pildo-mosios Tarybos veikimą ir atliktus darbus paprastai plačiai raportuoja SLA. Prezidentas ir SLA. Sekretorius, todel nėra reikalo kitiems Pildomosios Tarybos nariams tas kartoti ir tik bereikalingai trukdyti bran-gus laikas Seimui.

Prie šios progos galiu pažymėti tik tiek, kad daly-vavau visuose Pildomosios Tarybos suvažiavimuose ap-tarimui organizacijos reikalų. Taipgi sulig savo ge-riausiu išgalių stengiausi atlikti visus Pildomosios Ta-rybos man pavestus darbus.

Be to, SLA. organizacijos labui dirbau kiek išga-lėjau ir visuomet stengiausi patarnauti SLA. kuopoms įvairiais reikalais, kuomet tik galėjau kuopų reikalavi-mus išpildyti.

Išvykus SLA. Prezidentui S. Gegužiui Lietuvon, su SLA. Ekskursija, man teko eiti per tą visą laiką S. L. A. Prezidento pareigas. Sulig geriausio savo supra-timo ir išgalių tas atsakomingas pareigas ėjau ir sten-giausi visus su Prezidento urėdu surištus reikalus at-likti skubiai ir sąžiningai.

Kadangi sulig SLA. konstitucijos patvarkymo SLA. Vice Prezidentas yra ketvirtuoju nariu su patariamu balsu visose SLA. Pastoviosiose Komisijose, tad prie šios progos dar kartą noriu savo nuomonę išreikti S. L. A. Pastoviųjų Komisijų suorganizavimo reformavi-mui. Praeity dviejuose savo raportuose Seimams nu-rodžiau, kad prie tokio Komisijų suorganizavimo, kaip iki šiol buvo, nebelieka jokios galimybės Komisijų veiki-mui praplėsti. Kuomet SLA. Pastoviųjų Komisijų nariai yra išmėtyti po įvairias tolimas viena nuo kitos kolonijas, tai net tiesioginės Komisijų pareigos sunku tinkamai atlikti. Be to, galinėioms veikti platų kultu-ros, švietimo ir labdarybės darbą komisijoms reikėtų skirti kiek lėšų. Iš visų SLA. Komisijų tik vienos Sveikatos Komisijos darbams skiriama 200 dol. me-tams. Visoms kitoms komisijoms neskiriama nei vie-no cento, o be lėšų Komisijos veikti negali.

Todel paskutiniu kartu kaip SLA. Vice Presiden-tas pakartojau savo sekamas rekomendacijas gerbia-mam SLA. 36-tam Seimui:

1. Kiekvieną SLA. Pastoviąją Komisiją rinkti iš

vieno miesto ar artimos apylinkės SLA. veikėjų, kad tuo budu Komisijų nariai be didelių išlaidų Susivieni-jimui ir savo laiko sugaišinimo galėtų atstatinkamai pro-tarpiais susirinkti ir aptarti Komisijos žiniai pavestus reikalus ir nustatyti planą savo veikimui. Kiekvieną SLA. Pastovioji Komisija turėtų buti skiriama tokiose didesnėse lietuvių kolonijose, kur yra užtektinai kom-petentiški SLA. veikėjų Komisijai sudaryti.

2. Skirti nors po 200 dol. metams ir Apšvietos ir Labdarybės Komisijų darbams ir veikimui, kaip tatai daroma su Sveikatos Komisija. Šios trys SLA. Pasto-viosios Kom. galėtų plačiai išplėsti savo veikimą apšvie-tos, labdarybės ir SLA. narių pamokymui savo sveika-tą užlaikyti srityse. Šitų Komisijų veikimui reikia tu-rėti kiek lėšų ir tinkamas sąlygas Komisijų narių su-važiavimams laiks nuo laiko sušaukti. Komisijų na-rių susirinkimui ir pasitarimui išgalės yra lygiai svar-bios ir visoms kitoms SLA. Pastoviosioms Komisijoms.

Prie šios progos reiškiu glios padėkos žodį tiems visiems SLA. nariams, kurių valia buvo suteikta man garbės buti SLA. Pildomosios Tarybos nariu ir stovėti Susivienijimo reikalų sargyboje, dirbti pirmaeilius Su-sivienijimo darbus pačiose organizacijos viršūnėse. Ei-damas SLA. Vice Prezidento pareigas per pastarųjų dešimtų metų laiko turėjau progos buti pirmaeiliu liu-dininku spartaus Susivienijimo augimo visais žvilgs-niais. Per šį pastarųjų dešimtų metų laikotartį Susi-vienijimas paaugo daugiau nei dvigubai nariais ir apie trigubai savo turtu. Ne tik aš, bet visa Pildomoji Ta-ryba džiaugėmės matydami tokį spartų Susivienijimo augimą, visuomet buvome ir esame dėkingi visiems S. L. A. nariams ir veikėjams, kurių pasišventimu ir pa-sidarbavimu Susivienijimas taip umiu laiku iki tokio milžiniško laipsnio išaugo.

Kadangi šis SLA. 36-tas Seimas užtvirtins visuo-tinuoju SLA. narių balsavimu išrinktą kitą asmenį S. L. A. Vice Prezidento urėdan, tad manau galiu pažy-mėti, kad per pastaruosius dešimtų metų man bunant SLA. Vice Prezidentu galėjau pastebėti tik geriausius norus visų Pildomosios Tarybos narių linkiu visų or-ganizacijos reikalų. Visuomet ir visais organizacijos reikalais Pildomoji Taryba stengėsi buti kuobešališ-kiausia, kuoteisingiausia ir kiekvienas jos nutarimas pirmausiai buvo remiamas atsižvelgiant i Susivieni-jimo labą, o ne i by keno asmeninių reikalus. Pildomo-ji Taryba visuomet parodė didelės pakantos ir toleran-tiškumo net aršiausiems jos šmeižikams ir niekinto-jams. Tik tokiais atsitikimais Pildomoji Taryba ėmė-si svarstyti narių prasižengimus, kuomet kitų SLA. narių ir kuopų skundai prie to vertė ir kuomet prasi-žengusių narių žygiai buvo per daug žalingi organiza-cijai.

Per visą laiką Pildomosios Tarybos narių tarpe viešpatavo harmoninga draugingumo nuotaika, nors neretai tekdavo gana karštai diskutuoti svarstant svarbiuosius organizacijos reikalus. Bet kadangi tos dis-kusijos būdavo vien organizacijos reikalais, kurie kiek-vienam Pildomosios Tarybos nariui arti prie širdies stovi, tai by kokiems asmeniškiesiems piktumam vietos nebeliekdavo. Todel su buvusiais iki šio Seimo Pildo-mosios Tarybos nariais buvo tik didžiausio malonumo svarbiuosius Susivienijimo darbus dirbti. Mano šir-dingiausių linkėjimų yra, kad Susivienijimas ir ateity, iki jis gyvuos, savo prieky turėtų tokius rimtus ir są-žiningus viršininkus, kokius SLA. nariai pataikydavo išsirinkti iki šiol, kad SLA. Pildomojoj Taryboj visuo-met tokia nuosirdaus draugingumo nuotaika viešpatau-tų, kaip per pastaruosius dešimtų metų viešpatavo.

Linkiu šiam gerbiamam Seimui kuosekmingiausia visus svarbiuosius organizacijos reikalus apsvaistyti ir išspręsti, kad šis Seimas savo darbais atneštų galimai didžiausios naudos Susivienijimui.

Su gilia pagarba,

Viktoras Kamarauskas,
SLA. Vice Prezidentas.

3. SLA. Sekretorius P. Jurgeliutė perskaito savo platų ir smulkmenišką raportą iš viso Susivienijimo sto-vio. Po vieno paklausimo įnešta ir reikiamai paremta raportą priimti su pagyrimu. Seimas įnešimą priėmė vienbalsiai. Raportas sekamas:

SLA. SEKRETORES RAPORTAS 36-tam SLA. Seimui, Chicago, Ill.

(Šis raportas apima laikotarpį nuo 1 d. sausio, 1928 m. iki 1 d. balandžio, 1930 m.)

Raportas parodo įėjus ir išėjus, kiek kokioj val-stijoj yra kuopų ir narių, kiek narių prisirašė, išsibrau-kė ir mirė, kiek pomirtinių ir pašalpų išmokėta, kiek pomirtinių atmeta ir neišmokėta ir taipgi kiti organi-zacijos nuotikiai nuo 1 d. sausio, 1928 m. iki šiam Sei-mui.

Atliktieji Darbai.

Permainos SLA. Pildomojoj Taryboj.

Kaip visiems jau žinoma, kad mūsų visų gerbia-mas darbuotojas ir buvęs SLA. Iždininkas, a. a. T. Paukštis, pasimirė 31 d. liepos, 1928 m., tad jo vieton Pildomoji Taryba paskyrė p. S. Gegužį, SLA. Presiden-tą, laikinai eiti SLA. Iždininko pareigas. Kuomet buvu-sio Iždininko knygos ir visos sąskaitos, etc. buvo per-žiūrėtos ir patikrinta su SLA. Sekretorės knygomis per tam tikslui pasamdytą „accountant“ ir SLA. Iždo Glo-bėjus, tuomet sekandame suvažiavime, kuris įvyko lapr. 12, 1928 m., Pildomoji Taryba šiam atsakomینگam dar-bui, t. y. eiti SLA. Iždininko pareigas, paskyrė adv. K.

Gugis iš Chicago, Ill. P-as K. Gugis oficialiai užėmė SLA. Iždininko vietą su 1 d. sausio 1929 m.

SLA. Jaunuolių Konkursas Ir SLA. Ekskursija Lietuvon.

SLA. Pildomosios Tarybos nutarimu buvo paskelbtas SLA. Jaunuolių Konkursas, kuris tęsiasi nuo 1 d. sausio iki 1 d. birželio, 1929 m. Sąryšyje su Jaunuolių Konkursu nutarta ruošti ir pirmutinę SLA. Ekskursiją Lietuvon.

Paskelbus Konkursą, kuopose pasireiškė didelis entuziazmas ir tuojaus Centre užsiregistravo didžiulios kuopų žymesnėji darbuotojai, ypač šiame Konkurse užsiregistravo daug jaunuolių organizatorių ir visi Konkursu laike dirbo su dideliu pasišventimu. Tačiau šis Konkursas nebuvo taip paskelmingas kaip nekuri kiti Konkursai, bet tam buvo daug priežasčių. Viena iš svarbiausių, tai paskyrimas per mažai laiko, nes šiam Konkursui buvo paskirta tik penki mėnesiai kuomet pirmesnieji Konkursai tęsdavosi per šešis mėnesius laiko, o kiti net ir metus laiko. Antra kliūtis — tai didelė bedarbė, nes kuopų organizatoriams buvo gana sunku palaikyti senų narių narystę jau nekalbant apie gavimą naujų narių. Tačiau neatsižvelgiant į tas visas kliūtis — Jaunuolių Konkursą galima skaičiuoti pilnai pavykusiu, nes bėgyje penkių mėnesių prirašyta 1,300 narių į suaugusių skyrių ir 465 nariai į Vaikų Skyrių. Konkursų skelbimas įneša daug gyvumo mūsų organizacijai darbe ir paakstina kuopų darbuotojus prie didesnio darbo. Konkursai lošia didelę rolę Susivienijimo gyvenime ir be jų vargiai gautume žymesnį skaitlių naujų narių. Taigi rengime kiek galint įvairių įvairiausių Konkursų!

SLA. organizatoriai ir kiti kuopų veikėjai užsipelė didelio pagyrimo už jų darbštumą laike šio Konkursu. Ypač malonu pabrėžti tas faktas, kad laike šio S. L. A. Jaunuolių Konkursu prirašyta daugiau narių į SLA. Vaikų Skyrių, negu pirmesniuose Konkursuose. Šiuo begalo svarbiu reikalu — prirašymu jaunuolių prie SLA. organizacijos — gyvai rūpinosi netik organizatoriai, bet kuopos ir apskričiai. Nekuri apskričiai ir konkursus skelbė jaunuolių prirašymo prie SLA. reikalu. Tai yra labai džiuginantis apsišėikimas ir jei ateityje SLA. nariai, kuopos ir apskričiai taip gyvai rūpintis papildymu SLA. organizacijos jaunomis jėgomis, tai jos ateitis bus pilnai užtikrinta.

SLA. Namų Reikalai.

Kadangi skleidžiama visoki paskalai nuo to laiko kaip SLA. Namų vertė buvo padidinta ant \$20,000, taigi matau butino reikalo šį dalyką smulkmeniškai paaiškinti, idant nors kartą pasibaigtų tie visi nepamatuoti paskalai ir užmetimai. Vien delfo, kad namo vertė pakilo nuo \$30,000 iki \$50,000, tai daugelis mano, kad \$20,000 buvo išleista namo pataisymui ir nuolatos gauname paklausimų tame reikale. Nors 1926 metų Seimas, kuris įvyko Brooklyn, N. Y., autorizavo Pildomąją Tarybą pertaisyti dabartinį namą sulig Seime pridutų planų ir specifikacijų, tačiau Pildomoji Taryba to negalėjo padaryti delei daugelio priežasčių. Nors savo raporte pereinam Seimui šį reikalą pilnai paaiškinau, bet matau reikalingu ir šiam Seimui šį dalyką nors dalinai pakartoti. Tuojaus po Brooklyn Seimo, tame bloke, kur randasi SLA. namas, nejudinama nuosavybė veik dvigubai pakilo. Tokiam pakilimui priegebėjo pastatymas didelio 10 augštų viešbučio skersai gatvę nuo mūsų namo ir statymas Eighth Ave. subway, kuris neužilgo bus atidarytas. Tula firma pradėjo pirkti namus iš vienos ir kitos pusės mūsų namo ir mums buvo pasiūlyta 60,000 už mūsų namą, nes minėta firma proponavo statyti viešbutį ant kampo 30-th Street ir Eighth Ave. Kadangi tik metai atgal už namą galėjome gauti tik \$40,000 ir bėgyje metų laiko namas pakilo ant \$20,000, tad Pildomoji Taryba numatė, kad būtų nepraktiška namą tuom laiku taisyti, kuomet jo vertė net dvigubai pakilo. Verčiaus parduoti šį namą ir už tuos pinigų mažesnėje vietoje įsigyti pilnai atsakančių namų. Nėra abejonės, kad namo vertė dar daugiau pakils, nes šiuo laiku SLA. namo apielinėje statomi dideli namai, todėl Pildomoji Taryba nusprendė laukti iki namo vertės dar daugiau pakils ir tik tuomet parduoti.

Akyvaizdoje viršminėtos padėties, vieton taisyti namą sulig Seimo nutarimo ir išleisti apie \$35,000, namas buvo tik išmalnavotas iš lauko ir viduje, įtaisyta šiluma ir nupirkta nauji rakandai. Tas viskas lėšavo tik apie \$3,000 ir nuo 1926 m. veik nieko neišleista namo pataisymui.

Kadangi už namą buvo siuloma \$60,000, tad aišku, kad namo vertė pakilo nuo \$30,000 iki \$60,000 ir todėl būtų neteisinga SLA. namą apskaitliuoti tikiai ant \$30,000 kuomet tikrenybėje namas vertas dvigubai tiek. Su užgyrimu Valstijų Apraudos Departmentų namo vertė padidinta iki \$50,000, nors galėjome padidinti ir iki \$60,000. Tai yra paprasta biznio transakcija ir visuomet praktikuojama kuomet bile kokios nuosavybės dabartinė vertė (market value) pakla augščiau pirkimo kainos (book value). Padidinimas namo vertės ant \$20,000 vien parodo, kad SLA. turtas paugo ant \$20,000, o ne kad namo pataisymui išleista minėta suma. Tikin, kad šis paaiškinimas pilnai nušviečia dalykų stovį ir padengia visus tuos klausimus, kurie iš gerų ir blogų norų kilo SLA. narių tarpe.

SLA. Jaunuoliai Ir Jaunuolių Kuopos.

Rodos, neapsiriksiu, sakydama, kad svarbiausią rolę Susivienijime šandien vaidina mūsų jaunuoliai bei čion gimę ir augę jaunimas. Bet kitaip ir negali būti, nes Susivienijimo ateitis remiasi vien ant čion augusio jaunimo. Tai yra neuzginčijamas faktas ir todėl turime daryti viską, kad pritraukus jaunimą į mūsų eiles, idant laikui atėjus jie galėtų užimti vadovaujamus vietas mūsų organizacijoje.

Pastarųjų kelių metų patyrimai parodo, kad jaunimą lengvai galima pritraukti prie SLA., tačiau reikia jiems suteikti ką nors įdomesnio apart apsaugos. Jiems reikia pagelbėti įsisteigti baseball ir football jautkus, taipgi orkestrus ir dailės bei dramos skyrius. Iki šiol turime 17 savistoviai veikiančių jaunimo vadovaujamų ir tvarkomų kuopų. Gi Vaikų Skyriaus kuopelių, veikiančių po suaugusių kuopų globa, turime apie 30. Viso narių Vaikų Skyriuje turime 1,820. Tai begalo gražus ir daug žadantis Susivienijimo atečiai pasireiškimas, užtikrindamas mūsų organizacijai pastovų rytojų.

Viršminėtos jaunuolių kuopos turi įsisteigę savo sporto jautkus, orkestrus ir lietuvių kalbos mokyklėles. SLA. Centras iš Jaunuolių Švietimo Fondo pagelbėjo minėtoms kuopoms įsigyti sporto reikmenis, orkestrų instrumentus ir tt. Tokiam jaunimo kultūrinimui ir auklėjimui jau išleista \$2,000, t. y. visi pinigai, kurie iki šiol buvo suplaukę į Jaunuolių Švietimo Fondą. Šiuo laiku minėtas fondas yra visiškai tuščias ir todėl turime ieškoti būdų, kaip tą fondą pripildyti. Mano manymu, šis Seimas netik privalo, bet butinai turi pasirūpinti jaunuolių klausimu ir rasti būdus kaip sukelti pinigų į Jaunuolių Švietimo Fondą. Aš rekomenduočiau iš Tautiškų centų paskirti didesnę pusę pinigų jaunuolių reikalams, tačiau toli gražu tos sumos nepakaks. Vienas iš geriausių būdų, tai kiekvienam nariui mokėti bent po 20 centų į metus jaunuolių švietimo reikalams. Reikalas labai svarbus ir neatidėliotinas!

Susivienijimo didžiausia tvirtovė ir jos vienatinė ateitis — tai mūsų jaunuoliai! Taigi pasirupinkime prirašyti kodaugiausia jaunuolių prie mūsų organizacijos, skelbdami Konkursus ir kitokiais būdais, o tik tuomet Susivienijimui bus užtikrinta šviesi ir pastovi ateitis!

SLA. Įregistravimas.

SLA. įregistruotas sekančiose valstijose: Pennsylvania, Connecticut, Illinois, Indiana, Maryland, New Jersey, Massachusetts, Ohio, New York ir Michigan. Visoms toms valstijoms reikia pagaminti metiniai raportai iš abeino SLA. stovio. Kiekvienai valstijai taipgi reikia raportuoti: kiek narių prisirašė toje valstijoje, kiek išsibraukė ir numirė, kiek kokio amžiaus narių yra organizacijoje, kiek pinigų įplaukė ir kiek išmokėta. Visi toki raportai turi pasiekti Apraudos Departmentus 1 d. kovo kiekvienų metų. Nepridavus raportų laiku, galima nustoti teisės daryti biznį.

Apart metinių raportų 31 d. gegužės kiekvienais metais reikia prirušti Apraudos Departmentams tam tikri Vertybės (Valuation) raportai. Toki raportai parodo, ar organizacijos turtas atsako jos nešamai prieš narius atsakomybei, ar ne, ir ar visų narių pomirtinių išmokėjimas yra užtikrintas. Sulig Valstijų Apraudos Departmentų įstatymų, reikalinga yra, kad narių aprauda būtų užtikrinta ant 100 nuošimčių, skaitliuojant pamatu National Fraternal Congress Table of Mortality at 4%. Paskutinių metų mūsų Vertybės Raportas išneša 105.41%, kas parodo, kad S. L. A. Apsaugos skyrius yra gerame stovyje. Tačiau nėra tokiam gerame stovyje kaip buvo pereinuose metuose, nes pereinų metų Vertybės Raportas išneša 106%. Tas parodo, kad vienu nuošimčiu nupuolėme ir priežastis to viso — tai narių didelis mirtingumas per pastarus metus. Nors šis apsišėikimas nesudaro jokio pavojaus Susivienijimui ir delei to nėra reikalo nusiminti, nes mūsų narių aprauda yra užtikrinta dar ant 5% virš reikalaujamos normos. Tačiau tuom patim laiku turime atsižvelgti ir į organizacijos rytojų ir laiku šį reikalą sutvarkyti, idant vėliau nereikėtų daryti žymių reformų. Niekas negali užtikrinti, kad šiais metais ir ateinančiais pasireišk mažesnis mirtingumas. Jau per pirmą pusmetį šių metų pasimirė daugiau narių negu per pirmą pusmetį pereinų metų, taigi išrodo, kad šių metų mirtingumas viršys ir pereinų metus. Ir juo daugiau miršta — tuo mažiau užtikrinta naša prieš narius atsakomybė. Vienatinis būdas pagelbėti šiai situacijai, tai įvedimas augštesnės mokesčių lentelės butent American Experience Table at 4%. Įvedimas minėtos lentelės nepalies esančių narius, nes augštesnė mokesčių turės mokėti tik naujai įsirašanti nariai. Gi senieji nariai mokės mokesčius sulig dabartinės lentelės. Augštesnės mokesčių lentelės įvedimą rekomendavo ir Penn. Apraudos Departmento egzaminieriai, kurie lankėsi Centran pereinuose metuose ir pilnai patikrino visą SLA. stovį su pridutais raportais.

Atsižvelgiant į tai kas augščiaus pasakyta, šiame Seime butinai turime priimti augštesnės mokesčių lentelę. Daug patogiaus dabar apsirūpinti organizacijos ateitimi ir pataisyti kas yra taisytina, idant vėliau išvengus ekstra assessmentų, narių nustoimo ir visokių nesmagumų. Apie šį reikalą plačiau pakalbės S. L. A. Įstatų Komisija.

J. Makovecko Paskolos Reikale.

SLA. Pildomoji Taryba buvo suteikus J. Makoveckui iš Thompsonville, Conn. paskolą sumoje \$20,000 ant pirmo mortgage. Per paskutinius tris metus minėtas asmuo nemokėjo nuošimčių ant paskolos ir visos pastangos iškolektavimui nuošimčių pasiliko be pasekmių, tad Pildomoji Taryba buvo priversta imti legalius žingsnius paskolos likvidavimui „foreclosure“ keliu. J. Makoveckui nestojus teisman ir neatmokėjus paskolos ir nuošimčių, J. Makovecko namas teismo pripažintas SLA. nuosavybe.

Šiuo laiku tam tikslui įgaliotas asmuo prižiuri namą ir kolektoja randas iki namą bus galima parduoti be nuostolių. Tačiau tikiu, kad netolimoje ateityje namą galėsime parduoti, nes namas randasi biznio vietoje, moderniškai įtaisytas ir yra geram stovyje.

Taipgi matau reikalingu pranešti, kad P. Devenis ir J. Ažunaris iš Waterbury, Conn. jau per du metus laiko nemokėjo nuošimčių už suteiktas paskolas. Todėl Pildomoji Taryba buvo priversta ir šiame reikale imti legalius žingsnius paskolos likvidavimui. Visas reikalas pavestas advokatui ir užims porą mėnesių iki dalykai bus galutinai užbaigti.

SLA. Finansinis Raportas.

Ieigos.			
	1928 m.	1929 m.	Viso
Apsaugos mokesčių	146,819.57	157,099.86	303,919.43
Pašalpos mokesčių	105,918.80	111,985.00	217,903.80
Vaikų Skyr. mokesčių	3,153.44	3,701.31	6,854.75
SLA. Lėšoms mokesčių	20,667.31	21,685.33	42,352.64
Apsaugos Įsirašymo	3,773.50	3,560.20	7,333.70
Pašalpos Įsirašymo	2,155.10	1,947.85	4,102.95
Vaikų Įsirašymo	165.00	147.75	312.75
Našlių ir Našlaičių	3,994.25	3,850.28	7,844.53
Tautiškiems Reikalams	2,259.70	2,375.10	4,634.80
Už apskelbimus	1,586.12	2,152.55	3,738.67
Prenumeratos	133.65	169.74	303.39
Už spaudos darbus	510.74	610.43	1,121.17
Literatura	42.87	37.30	80.17
Už ženklelius	79.25	62.75	142.00
SLA. Namų Randų	3,180.00	3,030.00	6,210.00
Nuošimčių	57,924.53	56,835.70	114,760.23
Už kuopų kaucijas	525.90	527.60	1,053.50
„Tėvynės“ Reikaluose	20,667.39	21,685.35	42,352.74
Uždardis pardudodant			
bondus	9,830.00	4,121.00	13,951.00
Aukos Moks. ir Jaun.			
Fondams, etc.	167.13		167.13
Už permainymą paliudymų	175.00	184.55	359.55
Smulkmenos	883.82	37.51	921.33
Viso 384,613.07 395,807.16 780,420.23			

Išmokėjimai.

Pomirtinių	97,250.00	86,998.33	184,248.33
Vaikų Skyriaus Pomirtinių		210.00	210.00
Ligoje pašalpu	97,735.25	106,509.50	204,244.75
Centro ir kuopų organizatoriams	2,644.10	6,530.91	9,175.01
Algos Pild. Tar. ir Rašt. Darb.	12,515.00	11,474.50	23,989.50
Algos Spautuvės Darb.	12,054.00	11,751.00	23,805.00
Virš ir Kom. kel. lėšos ir sugaištis	4,316.29	2,262.45	6,578.74
Apraudos Dept. lėšos	135.00	549.34	684.34
Popiera SLA. spaudos darbam			
ir stationery	1,093.74	992.86	2,086.60
Raštinės ir Spaut. randų	1,680.00	1,680.00	3,360.00
Krasa, ekspresai ir telefonai	1,483.40	1,268.98	2,752.38
„Tėvynės“ organo lėšos	10,331.78	9,713.77	20,045.55
SLA. Namų taksos ir pataisymai	2,046.26	2,109.95	4,156.21
Literatura		117.82	117.82
Už pašalinius darbus	55.50	27.50	83.00
Našlių ir Našlaičių	3,240.00	2,686.00	5,926.00
Centro Doktorui kvotėjui	85.50	814.75	1,672.25
Pavienių ir kuopų daktaro lėšos	38.00	57.50	95.50
Aktuaro lėšos	995.80	485.00	1,480.80
Nuošimčiai už bondus	2,992.29	992.37	3,984.66
Raštinės ir spautuvės įtaisymai	551.64		551.64
Tautiškų centų aukos	1,406.07		1,406.07
Sugrąžintos mokesčių	603.02	332.58	935.60
Jaunuolių Šviet. Fondo aukos	850.00		1,150.00
Paskola iš Moksleivių Fondo	900.00	1,200.00	2,100.00
Sekr. ir Ižd. kaucijos	300.00	750.00	1,050.00
Kuopų kaucijos	600.00	750.00	1,350.00
Seimo lėšos	369.65		369.65
Sveikatos Komisijos Reik.	24.00	100.00	124.00
Raštinės Reikaluose	282.58	269.43	552.01
Legal. Patarnavimai	1,088.00	366.00	1,454.00
Spautuvės pataisymai	171.97	184.17	356.14
SLA. konst. reik. ir Seimo įnešimų sutvark.		328.00	528.00
Lėšos p. Gilvicko reikale		60.00	60.00
Randa už safe deposit ir add. machine		93.00	128.42
J. Makovecko insurance			472.82
Kiti išmokėjimai, kaip tai: Stock ir Machinery ins., Plate Glass ins., Darb. aprauda, etc.	391.80	234.44	626.24
Viso 259,483.64 252,420.39 511,904.03			
Ieigos	384,613.07	395,807.16	780,420.23
Išmokėta	259,483.64	252,420.39	511,904.03
Lieka 125,129.43 143,386.77 268,516.20			
1 d. sausio, 1928 m. buvo likę			1,051,754.35
Viso 1,320,270.55			
Inventorius sumažėjo per abu metus			744.70
SLA. Turtas 1 d. sausio, 1930 m. 1,319,525.85			

Pinigai Priklauso Šiems Fondams:

Apsaugos fondui	1,026,858.52
Pašalpos fondui	166,412.13
Inventoriaus fondui	11,355.74
SLA. Lėšų fondui	33,926.66

„Tėvynės“ fondui	27,140.15
Tautiškų centų fondui	4,684.80
Našlių ir Našlaičių fondui	24,736.06
Vaikų Skyriaus fondui	20,380.55
Moksleivių fondui	1,356.23
Emigrantų fondui	564.42
Jaunuolių švietimo fondui	542.17
Literatūros fondui	1,568.42

Viso ----- \$1,319,525.85

Ieigos Ir Išmokėjimai 1-mo Bertainio, 1930 m.

Saus., vas. ir kovo mėn. įėjo	107,312.83
Saus., vas. ir kovo mėn. išmokėta	67,689.50

Lieka ----- 39,623.33

Visas SLA. turtas 1 d. bal., 1930 m. ----- \$1,359,149.18

SLA. Turtas Invesdytas Sekančiai:

SLA. Namas	50,000.00
Mortgages (Paskolos)	389,800.00
Liberty Bonds	35,000.00
Įvairūs Bondasai	748,866.00
Inventorius (spausd. ir tt.)	11,355.74
Pinigai Bankuose	101,637.73
Pas SLA. Iždininką	17,889.71
Pas Administratorę	500.00
Paskola Moksleiviams	4,100.00

Viso ----- \$1,359,149.18

Abelinas Narių Skaitlius.

1 d. bal., 1928 m. narių buvo	19,139
Iki 1 d. bal., 1930 m. prisirašė	3,740

Viso ----- 22,879

Per tą laiką išbrauktų	1,802
Mirusių	565

Viso nustojom narių 2,367

1 d. bal., 1930 m. narių skaitlius	20,512
Vaikų Skyriuje narių	1,820

Viso narių ----- 22,332

Skaitlius Lagioje Pašalpos Narių Pagal Laipsnius.

\$5.00 į savaitę	8,227
9.00 į savaitę	4,480
12.00 į savaitę	5,261

Viso ----- 17,968

Skaitlius Apsaugos Narių Pagal Laipsnius.

Ant \$150 apsaugos	5,570
Ant \$300 apsaugos	6,346
Ant \$600 apsaugos	5,279
Ant \$1,000 apsaugos	3,317

Viso ----- 20,512

SLA. nariai apsaugos neša \$9,164,900.00

Narių Skaitlius Pagal Valstijas.

Penna. -----	6,044	Ohio -----	845
Illinois -----	5,646	New Jersey -----	466
New York -----	1,559	Indiana -----	450
Massachusetts -----	1,442	Md. -----	210
Conn. -----	1,413	Kitose valstijose -----	1,224
Mich. -----	1,213		

Viso ----- 20,512

Kokioje Valstijoje Kiek Yra Kuopų.

California -----	3	New Hampshire -----	2
Canada -----	2	New Jersey -----	16
Colorado -----	1	New York -----	29
Connecticut -----	20	Nebraska -----	1
Illinois -----	80	Ohio -----	16
Indiana -----	14	Oklahoma -----	2
Iowa -----	2	Oregon -----	3
Massachusetts -----	22	Pennsylvania -----	119
Maryland -----	2	Rhode Island -----	2
Maine -----	3	West Virginia -----	5
Michigan -----	9	Washington -----	4
Missouri -----	1	Wisconsin -----	12
Montana -----	1		

Viso kuopų ----- 371

Sekančių narių pomirtinės neišmokėtos del įvairių priežasčių, kaip tai: pašalpgaviai nemetuose, pašalpgaviai gyvena Lietuvoje, nepristatyti reikalingi dokumentai ir tt.

Kada mirė. Vardas ir Pavardė. Miestas ir Valst.	Suma.
1—24—12 I. Rauličkas, Hazleton, Pa.	150.00
2—19—15 O. Kleišmantienė, Springfield, Ill.	150.00
8—20—17 A. Kaminskas, Dickson City, Pa.	150.00
10—22—18 M. Orlauskienė, Somerville, Conn.	150.00
8—4—19 M. Gamulienė, Courtney, Pa.	150.00
2—14—20 Z. Rastutienė, Chicago, Ill.	450.00
2—27—20 J. Kuncaitis, Inkerman, Pa.	150.00
2—27—20 V. Stankus, Herminie, Pa.	75.00
7—25—20 T. Sadauskas, Minersville, Pa.	150.00
11—26—21 T. Ivanauskienė, Minersville, Pa.	300.00
10—10—22 K. Rimkus, Kenosha, Wis.	150.00
11—13—22 M. Žvirblis, Baltimore, Md.	150.00

(Daugiau bus)

LIETUVIAI AMERIKOJE

BOSTON, MASS.
Bostono 300 Metų Sukaktuvių
Paminėjime Dainuos Gabijos ir
Aušrės Chorių Symphony
Hall.

Jau žinoma, kad šimt Bostonas pažymi savo gyvavimo 300 metų sukaktuvę. Bostono matoras Curley tam paminėjimui paskyrė iš miesto išdė 92 tukst. dolerių. Tame paminėjime dalyvauja visos įžymesnės Bostono įstaigos, mokyklos, draugijos, tautinės grupės, prekybos, pramonės ir muzikos įmonės.

Liepos 21 d. bus Dainų Diena. Lietuviai tą dieną pildys žymią rolę: Gabijos ir Aušrės (iš Worcesterio) chorai, po vadovybe J. Dirvelio, dainuos keturių įžymesnių lietuvių kompozitorių dainas bei kompozicijas. Symphonijos orkestras pritaris chorams. Solo dainuos Babravičius ir Kubilienė.

Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.
D. L. K. Vytauto 500 Metų Mirties
Sukaktuvių Apvaikščiėjimas
Liepos 4, 1930, Slapnickio
Darže.

„Iš praities tavo sunys te stiprybę semia“. Atsidėdami šiems žodžiams ir atjaušdami savo senąją tėvynę Lietuvą, šio miesto lietuviai, suimant katalikus ir tautininkus, surengė paminėjimą vienam tos senosios tėvynės suniui, Vytautui Didžiajam, mirusiam 500 metų atgal. Paminėjimą surengė D. L. K. Vytauto 500 Metų Mirties Sukaktuvių Apvaikščiėjimo Sąjūdis, susidedantis iš įvairių lietuvių draugijų atstovų ir kuris Sąjūdis jau senai rengėsi, idant minimas apvaikščiėjimas pasektų mingai išeitų. Lietuviai su karštais degančiomis žerjančiomis tėvynės meilės širdimis ir vytautine dvasia perimti, suvažiuoti tik kamai pagerbt Vytautą Didįjį ir jo nuopelnus Lietuvai, turėdami omeny, jog ir Suvienuotoms Valstijoms supuola 154 metai nuo jos nepriklausomybės apsisukimo ir šiai šaliai, mūsų antrajai tėvynei, pagarba tapo atiduota.

Diena buvo žavėtina, giedriai išaušusi, o įdienojus, saulėlė jau gerokai kaitino. Čia iš pat ryto apie „Lietuvių Aikštę“ renkasi automobiliai, apsiakšę Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, nes buvo sakytą, kad visi vyksiantieji į iškilmės apieis miestą apie 8:30 val. ryte, tai gi niekas nenori pasivėluoti. Rengiančios važiuot, policistai automobilius sudirigavo taip, kad visi sykiu išvažiuotų ir buvo įsakytą, kad raudonųjų kryžkelėse šviesų nepaisytų, o važiuotų kiauurai be sustojimo, nes kožnas automobilis turi tam tikrus ženklus, pažymint kad tai vieno burio. Ant automobilių priešakinį stiklą buvo užlipdyta lakšteliai su raidėmis „Memorial of G. D. V. 500 Years“. Automobilių, apčiupai skaitant, buvo apie 300. Tai gi sudarė gana ilgą liniją, kuri labai reikšmingai išvažiuo. Vaziuojant skersai miestą, net miestiečių svetimtaučių plati atyda buvo atkreipta į pravažiuojančius.

Nuvažiavus į vietą — Slapnickio formą — apie 17 mylių nuo „Liet. Aikštės“, visi rengėsi prie iškilmings dienotvarkės. Slapnickio Daržas, ištikrųjų, prideramai padarytas panašioms išvažiavimams: yra šokių salė, suolų ir stalų medžių paunksnyse, ir, kas svarbiausia, tai viename daržo gale užtaisymas ant lankelės maža stadijėlė su nemaža suolų ir su „reginyčia“ priešaky. Ant šios „reginyčios“ buvo užtaisytas altorėlis, medžių šokimis apkaišiotas ir Amerikos vėliava dešiniame altorėlio šone, o Lietuvos vėliava kairiajame šone. Į šią vietą suėję, iškilmings ir įvairūs

programas tapo pašvestas Vytauto Didžiojo atminimui. Programas buvo pradėtas apie 10:30 val. ryte kun. A. Karužiškio su mišiomis atskaitant ražančių. Pasimeldus, gerb. kun. pasakė trumpą pamokslėlį, primindamas šio apvaikščiėjimo prasmę ir trumpai nupiešdamas lietuvių. Pabaičius pamokslą, kun. K. Strimaitis, iš Schenectady, N. Y., tapo perstatytas ir kuris pasakė labai užimantį pamokslą. Prieto, dar kalbėjo Liet. Vice-Konsulas, P. Daužvardis ir kun. V. G. Vilkutaitis, Clevelando šv. Jurgio parapijos klebonas. Prieš atidarant programą ir protarpiais kalbų, dainavo bei giedojo chorai.

Tikybiniš — Missas in E. Flat by C. C. Tears. Offertorium „Inflamatus“ by Rossini. Vytauto Giesmė, Gruodžio, išpildė padidintas bažnytinis choras, orkestrui pritariant po draug ir pianu skambinant. Pianu skambino prof. L. Imgrund, varg. St. Agnes bažnyčios. Didžiulis choras ir orkestras vedamas muz. J. Čižausko. Solo dailis atliko p. M. Čižauskienė. Kunigas Strimaitis savo pamokslie vaizdžiai išpasakojo lietuvių bėtos troškimus ir jos senovės gyvenimą, pradėdamas nuo Vytauto laikų, gražiai nušviesdamas patį Vytauto asmenį, prisimindamas jog Vytautas buvo netik savo šalies vadas ir kariškas, bet ir katalikų bažnyčios apgynėjas ir per kurį tapo įsteigta apie 37 bažnyčios Lietuvoje. Paskui išdidžiai apibūdino Lietuvos šalies gamtos grožybę ir kaip pradėjo savo pamokslą taip ir užbaigė su žodžiais „Garbinkit Dievą visos tautos ir visos giminės“.

Pasaulinį programą atidarė mažų mergaičių choras, sudarantis lietuvišką vėliavą ir sugiedodamas Lietuvos Himną. Chora vadovavo p. M. Čižauskienė. Chore dalyvavo apie 108 mergaitės — 36 kožnam spalvos dryžė. Tautines dainas sudainavo M. M. N. Pagelbos ir L. V. 25 kp. suvienytas choras: a) Vilniaus kalneliai; b) Dul-dul didelė; c) Muzika; d) Vilnius; e) Lietuva. Antroji dainų dalyvė: a) Gyvuok, Lietuva; b) Kur giria žaliuoja; c) Solo pasirenkant — Stasė Greičienė; d) Lietuviai mes esam gimę. Išvardytas dainas išpildė jungtinis choras sudarytas iš Musų Motinų Neperstojančios Pagelbos Bažnytinio Choro ir Lietuvos Vyčių 25 kp. Choro, po vadovybės muz. V. Greičiaus. Solo pildė p. Stasė Greičienė su Reginos Greičiutės akomnavigimu.

Po visų apeigų ir paveikslų nuofotografavimo — dainos gausams nuaidėjus ir tik medžių šlamėjimui sukeliant reikiu, pasistojau kalbėti gerb. Lietuvos Vice-Konsulas, P. Daužvardis. Kai kurie žmonės išsiskirstė, nes jau po pietų buvo, o dar nevalgę, tai gi klausytojų neperdaugiaušiai liko. P. Daužvardis pasakė gana žingeidžiai ir tam apvaikščiėjimui labai atatinamą prakalbą, vaizdingai išdėstydamas istorinės Lietuvos gyvenimą iki to laiko, 1918 m., kuomet Lietuva vėl tampa nepriklausoma. Ypač Vytauto gyvenimą ir jo darbus bei nuopelnus gražiai įkainavo, išpasakodamas viską nuosėkliai ir patarė mums tą vytautinę dvasią persiimti, idant nevirstumėm kitos tautos žmonėmis, o kad palaikytumėm savo tautybę, kalbą ir kilnius Vytauto idealus. Toliau patarė Vytauto atminimui statyti paminklus. „Svarbiausia“, sako, „kad šioje šaly būtų patatyta Lietuvių Universitetas, apie kurį sumanyta esu kalbėjęs kitose rytinėse valstijose. Tokia įstaiga būtų geriausias paminklas pagerbt mūsų Didįjį

Vytautą. Tokioje įstaigoje būtų galima rengt paskaitas skleidžiant lietuvių idėjas, jau kad ir ne lietuvių kalboje, tai angliskai. Šis sumanymas puola ant Amerikos lietuvių jaunimo. Meldžiu lietuvių jaunimą susidomėt.“

Galų gale kalbėjo kun. Vilkutaitis. Jo kalba buvo trumpa ir tik vien dėkavonės. Gerb. kun. visiems šiame apvaikščiėjime pasidarbavusiems širdingai tarė ačiū.

Kiek yra aišku, visas pelnas nuo viršminimos iškilmės bus paskirtas Lietuvių Kultūriniam Darželiui. Įžanga į apvaikščiėjimą buvo 35c. suaugusiai ypatai.

Petras Urbanavičius.

CLEVELAND, OHIO.
Juozas Vinča Nugalėjo
Rocky Stone.

Liepos 6 d. Clevelande buvo vienas iš labai retų nuotikių lietuvių gyvenime Amerikoje: pasirodymas Lietuvos ir Pabal-tijo kumštinių čempiono Juozo Vinčos. Jam čia buvo su-rengta kumštynės su žinomu žydu, Rocky Stone, kuris seniau budavo Šarkio kempės training partneriu.

Juozas Vinča sveria 194 svarus, o Rocky Stone 235, bet Vinča už jį augštesnis ir jo rankos ilgesnės.

Nors rytinių valstijų kai kurie lietuviai turėjo progos matyti Vinčą ir mušantis ir šiaip su juo susieit, bet Clevelande buvo jo pirmas pasirodymas, tai gi automobiliais atvažiuo svečių iš artimesnių ir tolimų kolonijų ir pačios Ohio valstijos. Nors lietingas rytas kai kuriuos gal sulaukė nuo važiuavimo, vienok kurie dalyvavo turėjo gražią dieną ir matė vieną iš garsiausių lietuvių kumštinių šalių Jack Šarkio.

Kaip Ėjo Kumštynės.

Kumštynės prasidėjo 5 val. popiet Neuros darže. Refery buvo Jack J. Gansonas, žinomas Amerikos lietuviams sportininkas ir imtikas.

Pirmame runde Stone šoko ant Vinčos ir norėjo apdaužyti ir išgąsdinti, bet Vinča atsimešė ir šiame runde abu pasirodė lygionis.

Antrame runde pradėjo Vinča parodyt savo smarkumą, bet ir Stone neužsileido ir įjiedu smarkiai piekėsi daržai susikibdami į glėbius, ką Gansonas turėjo perskirti.

Trečiame runde Vinča smarkiai sudrožė savo priešiui ir tas suklupe. Norėdamas susidurtinti ir atsikvėpt, jis klupojo iki refery atskaitė iki 8, tada vėl šoko ir puolėsi ant Vinčos, bet jis keliais kirčiais atmušė jį atgal.

Ketvirtame runde Vinča dar daugiau parodė agresivumą ir pliekė savo oponentą tai į krūtinę, tai į pilvą, tai į sprandą ir kaip kada į smakrą.

Pasimušus apie porą minučių ketvito rundo, Vinča padarė savo oponentui taip kaip padarė aną metą Firpo savo priešiui Dempsui: taip rėžė jam, kad Stone atbulas lėkė į virves, virvė su visu kabliu iš stulpo išsitraukė ir Stone nukrito ant žemės augštiekininkas ir sutrenkė pečius, taip gi persikrito blauzdos mėsas ir negalėjo daugiau stot.

Tokių būdu Vinča prie eilės savo laimėjimų pridėjo dar vieną, parodydamas savo didelę spēką ir smarkumą, iš ko lietuviai labai džiaugėsi.

Komaras ir Ačius.

Pirma kumštynių buvo viena pora sunkaus svorio imtikų. Juozas Komaras ėmėsi su Antanu Ačium iš Chicagos. Jiems buvo duota tik pusė valandos laiko, tai gi jie išėjo lygiomis. Šis viskas nutiko „Dirvos“ piknike.

J. G.

Aloha Oe

Viršminėti yra tai sveikimo ir atsisveikinimo žodžiai nykšančios tautos, butent Hawaii-jiečių. Šiuo atveju aš juos pavartoju kaip sveikinimo žodžius: „Aloha“ iš Hawaii salų žodžiai ir muzika po viršminėtų antgalvių yra kompozicija paskutinės Hawaii salų karalijos muzika yra labai žavėjanti ir sielą paliečianti; žmogus negali tos melodijos klausyt be sielos sujudimo — ten tarsi kokis graudus maldavimas iš tų gaidų šaukiasi! Beabejo, Liliuokalani jautė pranašystę savo tautos likimo kuomet ji tą kompoziciją rašė, nes dar už poros ar trijų gentkarčių Hawaii-jiečiai bus toj pačioj klesoj su dingusiom „dodo“.

Šito straipsnelio rašymo tikslas yra su pažindinti „Tėvynės“ skaitytojus su vietomis kur, šiais laikais, lietuviai randasi. Turbut jau nėra pasauly tokiu krašto, kur nerastum lietuvių įvairiose gyvenimo srityse, nes jie nepalankių gyvenimo sąlygų yra priversti vykt svetur gerbuvio ieškot. Todel kožna, maž daug civilizuotą, žemės skritulio sklypelį rasime pamarginat savo viengenišiais. Taip gi ir ant šių salų, vidury Ramiojo didžiojo, gerokas burelis lietuvių randasi. Netikiu, kad čia būtų lietuvių tarpe civilijų gyventojų, bet kariuomenės ar kariškam laivyne, kurio čia yra nuolatinė stovykla, randasi virš keturiasdešimt lietuvių. Jų esama visokio laipsnio, nuo paprastų kareivių ir jureivių iki karininkų. Gerokas jų burelis yra augščiausio laipsnio viršyos, kurie yra gana augšto ir rimto techniško išsilavinimo ir pagirtinai rimto karaktoriaus žmonės. Tik gaila, kad tarnaujant kariuomenėj bei laivyne, nėra praktiška, nepartayna, centralizuotis į kokią nors tautišką grupę. Del to tai vienintelė proga yra pavieniams susitikt ar tai kokiame fraternalės draugijos susirinkime, klube, ar kokioj Y. M. C. A. pramojoj.

Trumpai pabrėžiu statutą Hawaii salų, liečianties Jungtines Valstijas. Iš patyrimo žinau, kad yra daug žmonių, kurie mano, jog Hawaii salos yra ar tai nepriklausoma šalis arba priklausanti kokiai svetimai valdžiai. Ir tas nėra nuostabu palyginus su incidentu, kuris čia neseniai įvyko. Turistas, J. V. kongresmanas, nulipęs nuo laivo, dideliai nustebino prieplaukos darbininką, paklausdamas jo, idant jam (kongresmanui) pasakytų, kaip jis gali surast J. V. konsulatą. Taip gi daug turistų, rodos svietą matę ir apsišvietę žmonės, nulipę nuo laivo, pirmiausiai klausia, kur jie gali pakeist J. V. pinigų ant Hawaii'jo pinigų.

Hawaii salos kaipo teritorija prie J. V. prijungtos 12 d. rugpiučio 1898 m., ir nuo to laiko yra po tokiu pat statutu kaip bile kita J. V. valstija, su ta išimčia, kad neturi balso J. V. kongrese. Bet pastaruoju laiku Hawaii-jiečiai stropiai darbuojas, idant įgyt pilnas valstijos teises.

Hawaii salų klimatas yra nepalyginamai puikus. Augmenys įvairių įvairiausi ir žavėjanti. Del to ir nenustabu, jog senovės ir šių dienų rašytojai, kuriems teko Hawaii salas atlankyti, jas vadina „Tykiojo Didžiojo Rojumu“. Man teko ke lis sykius perkelti J. V. skersai ir išilgai, bet neteko matyt (tokio pat dūmo) to nu puikaus miesto kokis Honolulu miestas yra. Visas miestas yra tarsi didžiulis, įvairių palmų ir beperstojimo žydinčių medžių pripildytas gojus; pavėsy gi matos, įvairių įvairiau-

siomis gėlėmis apsupti, puikus budinkai.

Kurie nori kiek plačiau susipažint su Hawaii salų istorija, geografija, etnografija, etc., ganėtinai ir interesingų žinių gali rast 1910 m. Enciklopedijoje Britanica. Bet pastaraisiais dvidešimčia metų yra pušėtinai permainingi įvykė. Imant tik gyventojų skaičių, — 1910 m. gyventojų skaičius visoj teritorijoj siekė tik 191,909, gi 1930 m. cenzas paduoda tik Honolulu miesto (sostinės) gyventojų skaičių virš 200,000. Ir abelnas civilizacijos progresas yra žengęs tokiais pat sparciais žingsniais pirmyn.

A. H.—ld.

Apie Lietuvos Buklę

Smith Kolegijos Sociologijos Profesorius Savo Veikale Pažymi Lietuviai Anthropologinę ir Etnišką Buklę.

Smith kolegijos sociologijos profesorius Dr. Harry Alfred Barnes, Ph. D., parašė knygą „World Politics in Modern Civilization“ (Pasaulio Politika Naujovinėj Civilizacijoj). Veikalas turi 608 pusl. Atspausstas Alfred A. Knoff išleistuvės, New Yorke 1930 m. Veikalas susideda iš 5 perskyrimų, kur įtelpa viso 28 sutraukos. Apie Lietuvą bei lietuvių sutraukoj „The Baltic States“ (Baltiko Valstybės) 173—176 pusl. taip nušneka:

„Lietuva yra turėjus labai akyvą istoriją. Pradžioje 14-to šimtmečio buvo gana didelė nekrikščioniška kunigaikštija nuo Baltiko iki Juodųjų jurų. 1386 m. Lietuvos kunigaikštis Jagello priėmė krikščionybę ir pasivadino Vladislavu II, tai yra tapo Lenkijos karalium. Tasai įvykis padarė tarpe Lietuvos ir Lenkijos asmenišką uniiją, kuri 1569 m. pavirto valstybine uni-ja.“

Šalimai eilinės sutraukos pažymėta „Lithuania Once a Great State“ — Lietuva yra buvus didelė valstybė. Daugiau pažymėta Lietuvos-Lenki-

— Gėda tam tėvui bei motinai, kurių dukters ir sunai nemoka lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti.

LIETUVIŠKI BONAI

Je i norit pirkt ar parduot gaunant gerą kainą, rašykite mums del informacijų dykai į Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co., 50 Broadway, New York.

“DIRVA” \$1.00

8 pusl., didelio formato tautiškas laikraštis. Išėina syki į savaitę.

Prisiųskite paprastame laiške \$1 ir gausit „Dirvą“ per pusę metų. Metams \$2.

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui, dykai. Prisiųskite sav. ir savo draugų antrašus.

“DIRVA” 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

jos 1772 m. padalinimas. Rusifikacija Lietuvos. Apkalbama lietuvių ir latvių antropologinė ir etniška buklė. Link antropologinio ir etniško išsivystimo sako: „Tautiniu kilmingumu lietuviai ir latviai artimi. Taip vieni ir antri priklauso Nordikų šeimai, ligiai teutonai ir suomiai savo skirtumu. Lietuvių kalba yra viena iš interesingų kalbų, kurios prilaiko arionų atstovumo relikus ar palaikus“. Prof. Barnes rašo: „In history is said that the Intelligent Lit-

huanian citizen has little difficulty in reading Sanscrit“. „Latvių kalba neperdaug tolimu nuo lietuvių kalbos.“ Mes pirmiau rašėmė apie Amerikos Geografiškos Draugijos direktoriaus Dr. Bawmano stambų veikalą „New World“, kaip jisai gerai aprašo Lietuvos geografiškumą butent Ne-kalba yra viena iš interesingų kalbų, kurios prilaiko arionų atstovumo relikus ar palaikus“. Barnes gerai paduoda lietuvių fizišką arba antropologinį ir lingvistinį išsivystimą.

M. Stakėnas.

KOKIU LAIVU IR LAIKU? Atkeliavote į Ameriką

Surandam vardus laivų ir dienų atkeliavimo į Ameriką. Sutaism pasus, vizas ir leidimus sugrįžimo. Paruodam laivakortes ant visų linijų. Aprupinam kelevius iki laiko išplaukimo. Patraukiam šeimynas, ukiu darbininkus, atliekame įvairius valdžios darbus. Siunčiame pinigų išmokamus doleriais Lietuvoj.

Panaudokite mano ilgų metų patyrimą, kreipkitės ypatingai arba per laiškus.

G. KUNAŠAUSKAS, 179 East 3-rd Street, New York, N. Y.

Greitas Laivų Patarnavimas į Europą
PER HAMBURGĄ MUSŲ MODERNINIAIS LAIVAIS
HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK
 Išvažiuoja reguliariai kas savaitę, prieinamos kainos. Tiesioginiai gelžkelių susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukiamai mūsų populiariais kambariniais laivais:
ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND
 Del informacijų kreipkitės į lokalius agentus mūsų
HAMBURG-AMERICAN LINE
 89 Broadway + + + New York

Ypatingai Vadovaujama Didelė Ekskursija
LIETUVA
 PRISIDĖKITE PRIE EKSKURSANTŲ kurie dalyvavs minėjime 500 metinių mirties sukaktuvių
D. L. K. VYTAUTO
 Išlaikiant
HOLLAND AMERICA LINJOS
 vėliaviniu laivu
STATENDAM
 iš New Yorko
RUGPIUČIO 16
 Nužeminta laivakortė kainą į abu galus. Puiki kelionė ir malonus patarnavimas. Tiesioginis gelžkelių susisiekimas į Klaipėdą per Rotterdamą.
 Informacijų atsiųskite pas Amerikos Lietuvių Laivakortė Agentų Asociacijos narius.
 MISS J. LEONAITĖ, „Amerikos Lietuvio“ Ag., 14 Vernon St., Worcester, Mass.
 J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 „VIENYBĖ“, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 J. VASILIAUSKAS, 814 Bank St., Waterbury, Conn.
 A. S. TREČIOKAS, 197 Oak St., Newark, N. J.
 J. SEKYS, 226 Park St., Hartford, Conn.
 „NAUJINIENOS“, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
 A. VELECKIS, 502 South Ave., Bridgeport, Conn.
 P. BALTUTIS, 3327 S. Halsted St., Chicago, Ill.
 „DIRVA“, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
 K. MAKAREVIČIUS, 95 Liberty St., Ansonia, Conn.
 K. VAIŠNORA, Franklin Savings & Trust Co., Pittsburgh, Pa.
 J. J. URBSZOS, 187 Oak St., Lawrence, Mass.
 P. MOLIS, 1730 — 24th St., Detroit, Mich.
 J. G. BOGDEN, 322 West Long St., DuBois, Pa.
 J. ZOLP, 4559 S. Paulina St., Chicago, Ill.
 V. M. STULPINAS, 3255 S. Halsted St., Chicago, Ill.
 A. VARAŠIUS, 12 & Carson St., Pittsburgh, Pa.
 „TARPININKO“ Agentūra, A. Kupstas, 322 W. Broadway, So. Boston, Mass.
 MISS J. RODIS (Rauktytė), 50 Sterling St., Worcester, Mass.
 N. GENDROLIUS, 395 Broadway, S. Boston, Mass.
 J. KAZEMĖKAS, 793-797 Bank St., Waterbury, Conn.
 P. BARTKEVIČIUS, 678 N. Main St., Montello, Mass.
 K. SIDABRAS, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass.
 J. VITKAUSKAS, Richmond Trust Co., 2701 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI
 ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.
 VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antrinėsios mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC 75c.
 GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovėlis mokykloms pirminei gramatikos klasei. Trečias pataisytas leidimas 75c.
 SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaikų Darželio augštesnėms klasioms \$1.00
 KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaino 75c.
V I E N Y B Ė
 193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠ SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMO.

Penktadienį, liepos 11 d., SLA. Centro raštinėje, įvyko vietinės SLA. 126 kuopos susirinkimas. Atlikus visus kuopos reikalus, išdavė raportus S. L. A. 36-to Seimo delegatai. Pirmiausiai kuopos išdėstė p-lė Aušriūtė perskaitė savo ir kuopos sekretorės p-lės Draugeliutės bendrą raštinę raportą. Raportas priimtas vienbalsiai. Po to ponias Vitaitienė perskaitė savo platų ir smulkmeniškai Seimo eigą nušviečiantį raštinę raportą. Pastarasis p. Vitaitienės raportas priimtas su pagyrimu. Vėliaus delegatai F. Simanas, K. Karsokas ir S. E. Vitaitis žodžiu papildė pirmesnius raštu išduotus raportus, pirmiausiai visame sutikdami su pirmesniais raportais. Nors visi delegatai išdavė raportus atskirai, tačiau jų raportuojami įvykiai Seime ir visos Seimo eigos nupiešimas sutiko ir vienodai viską raportavo. Visi delegatai išreiškė didžiausio pasipiktinimo dėl bolševikų keltą nesuvaldomą truksmą Seimo pradžioje. Taip pat ir visi susirinkusieji nariai tuo nekulturingu bolševikų žygiu Seime pasipiktino.

Priėmus visus delegatų raportus, vienbalsiai nutarta principu išnešti rezoliuciją užgriant SLA. 36-to Seimo darbus ir pasmerkt bolševikų nekulturingus ir organizacijai žalingus Seime ir Susivienijimo skaldymo pasipiktinimus. Susirinkimas įgaliojo ir įsakė kuopos valdybą toliau rezoliuciją pateikti ir galimai artimiausioje ateity paskelbti SLA. organe „Tėvynėje“.

Vadinasi, SLA. 126 kuopos nariai tinkamai įvertimo Susivienijimo grovėjų darbus ir jų avantiuringus žygius Susivienijimą užkariauti arba suskaldyti. Nėra abejonės, kad visos rimtosios ir Susivienijimo gero saugojančios kuopos ir visi SLA. nariai panašiai pasielgs su bolševikų užmačiomis Susivienijimą pražudyti.

Kuopos Narys.

SLA. 126 Kuopos Rezoliucija. SLA. 126 kuopos, New York City, N. Y., savo pusmetiniam susirinkime, įvykusiam liepos 11 d., SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City, išklauė kuopos delegatų į SLA. 36-tą Seimą raportus ir pranešimus iš Seimo, nutarė ir įsakė kuopos valdybai pateikti ir organe „Tėvynėje“ paskelbti kas seką:

Kadangi SLA. 36-to Seimo pradžioje politinei Komunistų Partijai vadovaujant dalis bušančių Seimo delegatų kėlė nesuvaldomą truksmą, net neleidami Seimui susiorganizuoti ir patirti kas yra teisėti Seimo delegatai ir pradėti SLA. darbus, ir

Kadangi trukšmadariai savo neribotą ir jokiais motyvais nepateisinamą trukšmavimą priverstė Seimo prezidiumą šauktis net policijos pagalbos įvedimui Seime tvarkos, kas pažemina kulturingų žmonių akys netrukšmadarius, bet ir patį S. L. A. Seimą, todėl

Tebunie nutarta visu griežtu pasmerkti trukšmadarius už tokį nekulturingą ir nepateisinamą jų pasielgimą SLA. Seime, ir toliaus

Tebunie nutarta užgirti Seimo prezidiumo pastangas įvedime Seime tvarkos, kartu užgriant ir išreiškiant pasitenkinimo SLA. 36-to Seimo nutarimais ir jo išrinktais SLA. Pildomosios Tarybos ir Pastovyjų Komisijų nariais, dar toliaus

SLA. 126 kuopos nariai reiškia pasipiktinimo Seimo trukš-

madarių žygiams, traukiant Susivienijimą į valdžios teismą ir bandant tuo būdu neteisėtai ir sauvalingai pasigrobtį SLA. turta ir organizacijos kontrole. Reikiame visišką pasitenkinimą SLA. Pildomąja Taryba ir raginame ją ginti Susivienijimą visais teisėtais ir galimais būdais prieš bolševikų puolimą, kaip valdiško teismo, taip ir kitomis priemonėmis ir kartu pasižadame gelbėti Pildomąją Tarybą visais mums galimais būdais ir patys stovėsime Susivienijimo reikalų ir jo ateities sargyboje.

SLA. 126 Kuopos Valdyba:
M. L. Vasil, — pirm.,
M. Draugeliutė — sekr.,
M. Aušriūtė — išd.

„VIENYBĖS“ PIKNIKAS PAVYKO.

Pereitą sekmadienį, liepos 13 d., Klasišaus Parke, Maspeth, įvyko „Vienybės“ metinis piknikas. Į pikniką suvažiuavo apie 2,000 publikos, kuri linksmam laiką praleido ir kas norėjo užtektinai prisiskoko prie geros muzikos erdvioje salėje. Diena pasitaikė nekaršta ir tas pridavė piknikui ir jo dalyviams smagumo.

Popietį čia pat už pikniko daržo sulošta dvi beisbolo lošos. Lošė Newarko Vyčių jautas su Maspetho Vyčių jautu — laimėjo newarkiečiai. Po to, tas pats Newarko jautas lošė su brooklyniečiais Jaunų Vyčių jautu — išlošė brooklyniečiai.

Vėliaus, apie 6:30 val. vakare išpildyta įdomus prakalbų programos. „Vienybės“ B-vės prezidentui p. J. Ginkui pirminkaujant, pakviesta pakalbėti sekami kalbėtojai: J. Valaitis ir J. Kružintaitis — abu „Vienybės“ redaktoriai, V. Alksnis iš New Haven, Conn., K. Karsokas iš Cliffside, N. J., J. Kralikauskas iš Newark, N. J., S. E. Vitaitis, adv. J. Urevičius ir „Vienybės“ manadžeris ir dabartinis SLA. Vice Prezidentas A. Mikalauskas. Visi kalbėtojai pasakė trumpas patriotingas prakalbes ir nemaža kalbėjo SLA. reikalais, nes šian dien aktyvaudoje bolševikų pasirijimo net su valdiško teismo pagalba skaldyti Susivienijimą, SLA. organizacijos klausimas yra pirmas ir svarbus ir visi Amerikos lietuviai šiuo klausimu įdomausi.

Piknikas reikia skaityti pilnai pavykusiu visais žvilgsniais. Kas tik atsilankė į šį pikniką, kiekvienas buvo patenkintas. Piknikas ir šokiai tęsėsi iki vėlumos.

Vienybietis.

EKSURSANTŲ KALEGRAMA.

Lietuvos Generalis Konsulatas New York'e persiuntė jo gautos kablegramos kopiją, kuri išvykusios iš New Yorko Amerikos lietuvių ekskursijos palydovas p. Martynas Jankus liepos 8 d. praneša sekamai: „Gripsholm“ garlaiviu Lietuvių Ekskursija pasiekė Goteburgą. Švedai sutiko labai svečiai. Pasveikintas besilankęs švedų karalius atsakė radiograma, reikšdamas nuoširdžią padėką lietuviams. Plaukiam Klaipėdon visi sveiki ir patenkinti. Jura rami, labai smagi kelionė. Klaipėdoje busime rytoj (liepos 9 d.).“

VENCIAI SUSILAUKE DUKRELĖS.

Liepos 6 d. Dr. B. K. Vencius ir ponias Vencienė susilaukė gražią, sveiką dukrelę. Kol kas ponias Vencienė dar yra ligoni-nėje, bet pasekmingai sveiksta ir taip pat jauna lietuvaitė yra

sveika ir tvirta, kuri pakrikštyta vardu Audra.

Linkime, kad jaunoji Audra augtų gražiai ir sveikai savo tėvelių džiaugsmui ir kad išaugtų gera lietuvaitė.

ISVYKO LIETUVON.

Liepos 16 d., laivu „Leviathan“, išvyko Lietuvon SLA. 30 kp. veikėjas ir valdybos narys p. L. Savickas iš Scranton, Pa. Gerb. SLA. veikėjas prieš išvykstant buvo užjęs į „Tėvynės“ redakciją ir pranešė, kad vyksta porai mėnesių į se-nąją Tėvynę, aplankyti savo gimines. Taip pat mano apsilankyti Vilniuje ir kitose lenkų užgrobtose Lietuvos vietose. Mat po lenkais p. Savickas turi giminių, tai nori visus saviškius aplankyti ir su jais pasimatyti.

Linkime SLA. veikėjui p. Savickui laimingai suvažinėti Lietuvon, linksmai praleisti tenai atostogas ir vėl laimingai sugrįžti Amerikon ir posenovei darbuotis SLA. labui.

LANKESI REDAKCIJOJE.

Liepos 14 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoje SLA. 168 kp. užrašų sekr. A. Bartnikienė ir išd. J. Bartnikas iš Stamford, Conn. Gerbiame SLA. veikėjai buvo atvykę New Yorkan su reikalais, tad prie progos aplankė ir S. L. A. Centra.

Į LENKŲ VYTAUTO D. KOMITETĄ LIETUVIAI NEINA.

Vytauto Didžiojo komitetas Vilniuje nutarė savo delegatų į naujai organizuojamą Vilniaus miesto komitetą nesiųst, bet, kur tik bus galima, sudurti suaktuvių minėjimą. Be to, nutarta, neleidus Vilniaus arkivyskui patvirtinti sarkofago Vytautui Didžiajam Vilniaus katedroj, įmuryt šv. Mikalojaus bažnyčioj marmuro lentą su atitinkamu Vytauto Didžiojo jubi-lejui parašu ir jo biustu.

— Tik tas jaunuolis gali jaustis laimingas, kuris moka savo tėvų kalbą.

— Kas juokus daro su rytojais, tas negali tikėtis gero rytojaus.

Paieškojimai

PAIEŠKAU DARBO. Nese-nai, grįžau iš Lietuvos ir ieškau tarnybos lietuvių įstaigoj. Kalbu ir rašau lietuvių ir anglų kalboms.

Atsiųskite:
Eleonora Maslauskaitė-Witt,
209 — 30-th St.,
Brooklyn, N. Y.

Paieškau savo brolio Volter arba Blado Kudarausko; jis gyvena Cokeburg, Pa., anglų kasyklų apylinkėje. Kas pirmu-tinis praneš kur jis dabar randa-si, duosiu 5 dolerius dovanų.

P. KUDARAUSKAS,
913 Chelton Ave.,
Camden, N. J.

Paieškau Prano Navagrucko, kuris paeina iš Kauno gubernijos. Apie 14 metų atgal gyveno Belleville, N. J. Turiu svarbų reikalą, todėl meldžiu jo paties atsiųskite arba apie jį žinantieji malonėkite man prane-gė, už ką busiu labai dėkin-gas.

MARY STARKUS,
2829 S. Emerald Ave.,
CHICAGO, ILL.

ANT PARDAVIMO

PARSIDUODA SWIMMING POOL.

(Savininkas turi du tokius būtinus vienas nuo kito 12 mylių. Parduos pigiai. Būtinis varomas per keliolika metų. Del daugiau informacijų kviečiame atvažiuoti arba rašyti.
MIKE ALIKONIS,
405 Perrine Street,
JOHNSTON CITY, ILL.

Del Inkstų Ar

Puslės Įdegimo.

Tukščiančiai žmonių, kurie kentė nuo silpnų inkstų ar puslės, kas vertė juos tankiai keltis nakimis, patėmė Nuga-Tone ir susilaukė greitos pagalbos. Šis puikus preparatas pašalina iš inkstų įdegiančias medžiagas ir sutvarko ir sustiprina juos taip, kad jie dirba kaip kad turėtų dirbti. Tik kelių dienų bandymas įtikins jus, kad Nuga-Tone sustabdys inkstų ar puslės įdegimą ir leis jums miegoti per visą naktį, nereikalaujant daugiau keltis.

Nuga-Tone greitai pagerina abėną sveikatą, kadangi jis sutvarko ir sustiprina nervus, muskulus ir organus. Jis priduoja jums geresnį apetitą, nugali virškinimo pakrikimus, stimuliuoja neveiklįs kepenis, pašalina gazus ar išputimą viduriuose ar pilve, nugali konstituciją, galvos skaudėjimą, kvaitulius, suteikia poilsingą, atgaivinančią miegą ir prideda svarumą sūlesusiems kumams.

Nėra surasta geresnio preparato seniems ir paliegiusiems, ar sukeliami spėkos ir jėgos tiems, kurie jaučiasi seni ir suvarge. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų vaistų parduotėse. Jeigu jusu parduotėjas neturi jų stakė, paprašykite jį užsakyti jų del jų iš savo džiaberio.

Kuopos Susirinkimas

Hudson, Mass. SLA. 58 kuopos susirinkimas įvyks liepos 20 d., 3 val. po pietų, Onos Staniunienės name, 108 Mannig Street.

Kviečia Valdyba.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND — mėsos lengvai pašalina viršmėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05.

Dukart tvirtesnis 75c.
Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios Knygos:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	\$1.00
Apdrada ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje	35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102	35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais	2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveiksluose	.25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Aras, Kvartetas	.40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl.	.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	.40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274	12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslas pradžiai) 125 pusl.	.75
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl.	\$2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400	1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslo), pusl. 314	1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280	1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetu, kvartetu, chorų, etc.

Birutės Arija	.30
Eglė (žalčių Karalienė)	10.00
Kanklės 1920 Metų	2.00
Lietuviškos Dainos	1.50
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
žalčio ir Gulbės Dievačio duetas	.75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th St.,

New York, N. Y.

FARMOS

Parsiduoda pigiai 70 akrų pienininkystės ir paukščių auginimo farma, su 500 vištų.

Rašykite pas:

JOE BENDER,
R. D. 2,
Esperance, N. Y.

Logiškas Susisiekimas

AMERIKA-LIETUVA

— PER —

KLAIPEDA

SKANDINAVŲ

AMERIKOS LINIJA

Tai natūralus ryšys tarp abiejų Respublikų Lietuvos ir Amerikos su jos dailiais ir populiariais laivais. Nes yra paankliausia ir patogiausia Linija Lietuviams Keliviams—Skandinavų Amerikos Linija

išteisė patarnavimą tikslu pagelbėti Amerikos Lietuviams atsimti savo gimines į Ameriką.

—

Laivų Išplaukimai Iš

New Yorko:

Rugpjūčio 2 „Oscar II”

Rugp. 9 „Frederik VIII”

Rugp. 23 „United States”

Kreipkitės prie artimiausio jums laivakorėjų agento su visais kelionės reikalais arba:

SCANDINAVIAN

AMERICAN LINE

27 Whitehall St.,

New York, N. Y.

130 N. LaSalle St.,

Chicago, Ill.

248 Washington St.,

Boston, Mass.

5 DIENOS ANT VANDENYNO

PER CHERBOURG —

6 PER BREMEN

keliaujant iš Lietuvos ir į

LIETUVA

greičiausiais garlaiviais

BREMEN

IR

EUROPA

arba populiariu ekspresiniu garlaiviu

COLUMBUS

Informacijų klauskit pas

vietinį agentą arba

NORTH GERMAN

LLOYD

57 B'way, New York.

Tel. Mansfield 4759
Dr. Ed. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Nedėlioms ragal sutartį
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Cedar 9333
Dr. Vincent B. Aguglia
Gydytojas
33 Trumbull St.,
WORCESTER, MASS.
Valandos 2—4 7—8

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisnuotas Graborius ir
Balsamotojas.
Aprauda visose įkose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

LABAI PATOGI IR LINKSMA KELIONĖ SVEDŲ AMERIKOS LINIJA
LIETUVA
Per Gothenburgą, Švediją
Su artimais susisiekimais
Su Klaipėda
Puikiais Motorlaiviais
Gripsholm, Kungsholm
—
S. S. Drottningholm

1930 Metais Išplaukia
Laivas Iš New Yorko
Gripsholm Rugpjūčio 9 d.
Kungsholm Rugpjūčio 16 d.
Drottningholm Rugpjūčio 23 d